

P L S K I
FADN

SYSTEM ZBIERANIA I WYKORZYSTYWANIA
DANYCH RACHUNKOWYCH Z GOSPODARSTW ROLNYCH

Wyniki standardowe uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2006 roku

Część I. Wyniki standardowe

WARSZAWA 2008

Wyniki standardowe uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2006 roku

Część I. Wyniki standardowe

OPRACOWAŁA:

mgr inż. Grażyna Nachtman

Warszawa 2008

Redakcja techniczna

Dariusz Osuch

Renata Płonka

Projekt okładki

Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-60798-48-5

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

- Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Rachunkowości Rolnej

00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. nr 984

Tel.: (0 22) 505 44 39

Tel./faks: (0 22) 826 93 22

E-mail: portal@fadm.pl

Internet: www.fadm.pl; www.polskifadm.eu

Spis Treści:

Wstęp	5
1. Uwagi ogólne.....	6
1.1. Podstawowe informacje o FADN	6
1.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych	7
1.3. Zakres podmiotowy FADN	9
1.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN	10
1.5. Zakres przedmiotowy FADN.....	10
1.6. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN.....	11
2. Szczegółowy opis zmiennych systemowych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”	13
2.1. Definicje zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”	13
2.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych	28
3. Uwagi do Wyników Standardowych FADN	36
3.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce	36
3.2. Zbiór gospodarstw ekologicznych uczestniczących w Polskim FADN w 2006 roku	37
4. Wyniki standardowe uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2006 roku.....	39
4.1. Grupowanie gospodarstw ekologicznych według typów rolniczych	39
4.2. Grupowanie gospodarstw ekologicznych według wielkości ekonomicznej	47
4.3. Grupowanie gospodarstw ekologicznych według powierzchni użytków rolnych	55
Literatura	63

Wykaz skrótów

AWU	- (ang. Annual Work Unit) (pol. Jednostka przeliczeniowa pracy ogółem).
c.u.	- (ang. currency unit) (pol. Jednostka monetarna).
CAP	- (ang. Common Agricultural Policy) (pol. Wspólna Polityka Rolna).
COP	- (ang. Specialist cereals, oilseed and protein crops) (pol. Specjalizujące się w produkcji zbóż, roślin oleistych i białkowych).
DG-AGRI	- (ang. Directorate-General for Agriculture) (pol. Dyrekcja Generalna do Spraw Rolnictwa).
EC	- (ang. European Commission) (pol. Komisja Europejska).
ESU	- (ang. European Size Unit) (pol. Europejska Jednostka Wielkości).
EU	- (ang. European Union) (pol. Unia Europejska).
EUR	- oznaczenie systemowe jednostki monetarnej o nazwie „euro”.
euro	- jednostka monetarna, obowiązująca w większości Krajów Członkowskich Unii Europejskiej.
EUROSTAT	- Urząd Statystyczny Unii Europejskiej.
FADN	- (ang. Farm Accountancy Data Network).
FWU	- (ang. Family Work Unit) (pol. Jednostka przeliczeniowa pracy członków rodziny).
GUS	- Główny Urząd Statystyczny.
IERiGŻ-PIB	- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.
LFA	- (ang. Less Favoured Areas) (pol. Obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania).
LU	- (ang. Livestock Unit) (pol. Jednostka przeliczeniowa zwierząt).
Polski FADN	- System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych.
SGM	- (ang. Standard Gross Margin) (pol. Standardowa Nadwyżka Bezpośrednia).
UAA	- (ang. Utilized Agricultural Area) (pol. Ziemia użytkowana dla celów rolniczych = użytki rolne).

Wstęp

Na podstawie obowiązków nałożonych przez Ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 3 poz. 20 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) w 2006 r. utworzono komputerową bazę danych zawierającą 12 212 zestawów danych rachunkowych. Zbieranie danych z indywidualnych gospodarstw rolnych Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy zlecił szesnastu wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego. W 104 gospodarstwach indywidualnych rachunkowość była prowadzona pod kierunkiem audytorów Zakładu Rachunkowości Rolnej, a 129 ankiet dotyczących gospodarstw posiadających osobowość prawną wykonali pracownicy ODR w ramach indywidualnych zleceń.

Po przeprowadzonych testach jakości danych obliczono wyniki¹ na podstawie danych rachunkowych 11 825 indywidualnych gospodarstw rolnych oraz 114 gospodarstw osób prawnych (o wielkości ekonomicznej ≥ 2 ESU). Z powodu mniejszej ilości gospodarstw niż przewidziana w rozporządzeniu Komisji, zostały opracowane nowe wagi, aby liczący 11 939 gospodarstw zbiór był w pełni reprezentatywny dla 745 023 gospodarstw.

W niniejszym opracowaniu zawarte są dane ze 138 gospodarstw ekologicznych uczestniczących w Polskim FADN. Zaprezentowane wyniki są średnimi arytmetycznymi z próby wyżej wymienionych gospodarstw.

Opracowanie składa się z trzech podstawowych części:

1. Wstępnej, charakteryzującej Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (FADN).
2. Metodycznej, zawierającej wyjaśnienia rachunku wyników.
3. Statystycznej, zawierającej dane statystyczne nazywane „Wyniki Standardowe FADN, poziom I” (ang. Standard Results), dla grup gospodarstw rolnych, ustalonych na podstawie trzech kryteriów grupowania: wielkości ekonomicznej, typu rolniczego i zasobów ziemi. Wyniki Standardowe zawierają około 120 zmiennych charakteryzujących sytuację ekonomiczno-finansową gospodarstw rolnych w roku obrachunkowym.

Opracowane wyniki są w pełni zgodne z pojęciami i kategoriami ekonomicznymi, prezentowanymi w standardowych wynikach FADN Dyrekcji Generalnej do Spraw Rolnictwa UE (DG AGRI).

Parametry wartościowe dotyczące produkcji, kosztów i inwestycji wyrażone są wg wartości netto (bez VAT). Pomimo ustawowego zwolnienia podmiotowego od podatku od towarów i usług, nazywanym w skrócie VAT, rolnicy prowadzili w 2006 r. ewidencję zdarzeń w standardzie umożliwiającym ustalenie wartości netto oraz kwoty VAT.

W opracowaniu wartości pieniężne wyrażone są w polskich jednostkach monetarnych – złotych (PLN).

¹ W sprawozdaniach z gospodarstw rolnych przekazanych do Komisji Europejskiej są zawarte nominalne wartości dopłat bezpośrednich.

1. Uwagi ogólne

1.1. Podstawowe informacje o FADN

FADN to europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, którego formalne kształtowanie rozpoczęło się w 1965 r.

FADN był tworzony etapowo w miarę poszerzania Unii Europejskiej, na podstawie Rozporządzenia Rady EWG nr 79/65/EWG z dnia 15 czerwca 1965 r. w sprawie utworzenia sieci zbierania danych rachunkowych dotyczących dochodów i działalności gospodarstw rolnych w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej. W początkowej fazie (etap I) system zaistniał w sześciu krajach założycielskich (Belgii, Francji, Holandii, Luksemburgu, Niemczech i Włoszech), a po poszerzeniu w 1973 r. (etap II) także w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Danii. Od 1981 r. (etap III) dodatkowo w Grecji. Od 1986 r. (etap IV) do badań włączono Hiszpanię i Portugalię, a od 1995 r. (etap V) Finlandię, Szwecję i Austrię. Od 1 maja 2004 r. (etap VI) do systemu FADN weszły także: Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Republika Czeska i Węgry.

W 2006 r. FADN funkcjonował na terenie 25 krajów członkowskich UE. Przebieg rozszerzenia zasięgu FADN ilustruje Schemat 1 - 1.

Schemat 1 - 1. Etapy tworzenia FADN w Europie

Unikalność FADN polega na tym, że gromadzi on dane zaliczane do grupy wrażliwych z tej racji, że opisują przede wszystkim sytuację ekonomiczną i finansową gospodarstw rolnych.

Mając na uwadze założone cele, FADN bazuje na danych rachunkowych pochodzących z rachunkowości realizowanej w konwencji tzw. zarządczej, a ta odmiana rachunkowości znacznie wierniej odzwierciedla sytuację gospodarstwa rolnego niż rachunkowość finansowa². O wyborze konwencji rachunkowości zarządczej zdecydowała chęć podejmowania decyzji jak najbardziej adekwatnych do rzeczywistej sytuacji gospodarstw rolnych. W przeciwnym wypadku nawet najlepiej wypracowane warsztatowo decyzje odnosiłyby się do rzeczywistości wirtualnej, tworzonej dla potrzeb podatkowych.

W polu obserwacji FADN znajdują się gospodarstwa towarowe, mające zasadniczy udział w tworzeniu wartości dodanej rolnictwa. Za takie uznawane są gospodarstwa rolne, które mieszczą się w grupie gospodarstw wytwarzających w danym regionie FADN lub kraju co najmniej 90% wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM). Dolny próg graniczny gospodarstwa rolnego zaliczanego do pola obserwacji FADN wyznaczany jest na podstawie sumowania wartości SGM z gospodarstw znajdujących się w krajowym rejestrze gospodarstw rolnych, poczynając od największych do momentu, aż ustalona zostanie wielkość ostatniego gospodarstwa, które wyczerpuje 90% wartości SGM w odpowiedniej jednostce administracyjnej.

Progi wielkości ekonomicznej, wyznaczające minimalną wielkość gospodarstw rolnych włączanych do pola obserwacji FADN są różne w poszczególnych Krajach Członkowskich. Różnice te wynikają przede wszystkim z powodu istniejących różnic w strukturze agrarnej poszczególnych Krajów Członkowskich.

Podkreślić należy, że FADN jest jedyną bazą danych, gromadzonych według jednolitych zasad z reprezentacyjnej próby towarowych gospodarstw rolnych funkcjonujących na obszarze Unii Europejskiej.

1.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych

Zasady klasyfikacji gospodarstw zostały precyzyjnie określone i po raz pierwszy formalnie ustanowione Decyzją Komisji (EWG) 78/463/EEC z dnia 7 kwietnia 1978 r. Według tych zasad gospodarstwa rolne funkcjonujące na terenie Wspólnoty klasyfikowane są najczęściej według dwóch kryteriów:

- wielkości ekonomicznej,
- typu rolniczego.

² Rachunkowość finansowa podlega odpowiednim przepisom prawa, które są różne w poszczególnych Krajach Członkowskich Unii Europejskiej. Jej zadaniem jest ocena sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstwa, a często bywa podstawą naliczania podatku dochodowego.

W podstawowej klasyfikacji gospodarstw rolnych mają zastosowanie następujące parametry ekonomiczne:

- standardowa nadwyżka bezpośrednia (SGM – Standard Gross Margin),
- europejska jednostka wielkości (ESU – European Size Unit).

Standardowa nadwyżka bezpośrednia (SGM – Standard Gross Margin)

jest nadwyżką wartości produkcji danej działalności rolniczej nad wartością kosztów bezpośrednich w **przeciętnych dla danego regionu warunkach produkcji**. W celu wyeliminowania wpływu zmian w produkcji (np. wywołanych złą pogodą) lub cen produktów i środków produkcji, do obliczeń przyjmowane są średnie z trzech lat odpowiedniego okresu, na podstawie uśrednionych danych rocznych z danego regionu. Z tego właśnie powodu, pojęcie nadwyżki bezpośredniej zostało uzupełnione terminem „standardowa”.

Współczynniki SGM są obliczane dla każdego regionu statystycznego i dla każdej prowadzonej działalności w odniesieniu do 1 ha uprawy lub 1 sztuki zwierzęcia. W Unii Europejskiej są regiony SGM, dla których wylicza się SGM dla ponad 100 działalności.

Tak duża liczba pozycji w zestawach standardowych nadwyżek bezpośrednich odzwierciedla nie tylko zróżnicowanie rolnictwa w Unii Europejskiej, ale także ukazuje poziom stosowanej szczegółowości, zapewniający porównywalność dostarczanych wyników, a tym samym realnie odzwierciedlający sytuację w rolnictwie.

Europejska Jednostka Wielkości (ESU-European Size Unit) jest parametrem służącym do określania wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego ustalonej na podstawie standardowych nadwyżek bezpośrednich gospodarstwa. Jedno ESU odpowiada równowartości 1200 euro.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego stanowi jedno z kryteriów używanych dla charakteryzowania gospodarstwa rolnego we Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych. Jest ona określana na podstawie sumy wartości standardowych nadwyżek bezpośrednich (SGM) wszystkich działalności występujących w gospodarstwie.

Typ rolniczy gospodarstwa jest kolejnym kryterium stosowanym w klasyfikacji gospodarstw rolnych. Jest on określany na podstawie udziału poszczególnych działalności w tworzeniu ogólnej wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM) gospodarstwa.

W zależności od pożądanego stopnia dokładności, typy rolnicze gospodarstw są dzielone na:

- 8 typów ogólnych i grupę gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem jednego znaku),
- 17 typów podstawowych (oznaczanych z użyciem dwóch znaków),
- 50 typów szczegółowych (oznaczanych z użyciem trzech znaków),
- podtypy 50 typów szczegółowych (oznaczanych z użyciem czterech znaków).

Współczynniki SGM liczone są okresowo na podstawie średnich danych z trzech kolejnych lat w wydzielonych regionach krajów członkowskich. Komisja UE ustala listę działalności rolniczych, dla których konieczne jest policzenie SGM, obecnie lista ta obejmuje 105 rodzajów działalności.

1.3. Zakres podmiotowy FADN

Minimalny próg określający gospodarstwo jako towarowe (oznacza to włączenie gospodarstwa do badań) wyrażony jest w ESU. Wielkość ta jest ustalana dla każdego kraju członkowskiego oddzielnie i zmienia się w czasie, zgodnie z ewolucją struktury i siły ekonomicznej gospodarstw rolnych (patrz: Tabela 1.3 - 1).

Tabela 1.3 - 1 Progi minimalnej wielkości ekonomicznej i liczebność próby FADN wg krajów członkowskich w 2006 r.

Kraj	Dolny próg wielkości ekonomicznej ESU	Liczba gospodarstw w próbie szt.	Struktura %
Austria	8	1 800	2, 2
Belgia	16	1 200	1, 5
Cypr	2	500	0, 6
Czechy	4	1 300	1, 6
Dania	8	2 250	2, 8
Estonia	2	500	0, 6
Finlandia	8	1 150	1, 4
Francja	8	7 320	9, 0
Grecja	2	5 500	6, 8
Hiszpania	2	9 706	11, 9
Holandia	16	1 500	1, 8
Irlandia	2	1 300	1, 6
Litwa	2	1 000	1, 2
Luksemburg	8	360	0, 4
Łotwa	2	1 000	1, 2
Malta	8	400	0, 5
Niemcy	16	6 360	7, 8
Polska	2	12 100	14, 9
Portugalia	2	2 300	2, 8
Słowacja	6	600	0, 7
Słowenia	2	900	1, 1
Szwecja	8	1 000	1, 2
Węgry	2	1 900	2, 3
Wielka Brytania	16	2 500	3, 1
(w tym: Irlandia Północna)	(8)	(320)	(0, 4)
Włochy	4	17 000	20, 9
Razem FADN UE		83 990	100, 0

Źródło: Rozporządzenie Komisji nr 1187/2005 z 22 lipca 2005 r. zmieniające Rozporządzenie nr 1859/82 dotyczące wyboru gospodarstw przekazujących dane do celów określania dochodów gospodarstw rolnych.

1.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN

Agencje łącznikowe z poszczególnych krajów opracowują corocznie plany wyboru gospodarstw rolnych do badań w ramach FADN. Po ich opracowaniu i zaakceptowaniu przez Komitety Krajowe FADN, plany te są przekazywane dla akceptacji do Komitetu Wspólnoty nadzorującego FADN.

Wewnątrz pola obserwacji FADN istnieje wielkie zróżnicowanie gospodarstw rolnych, biorąc pod uwagę kryterium wielkości ekonomicznej czy typu rolniczego.

Dla zapewnienia precyzyjnego odzwierciedlenia tego zróżnicowania w próbie badawczej Agencja łącznikowa dzieli pole obserwacji na warstwy. Pominięcie tej czynności w procesie wyboru próby, mogłoby spowodować brak właściwej reprezentacji niektórych rodzajów gospodarstw (np. dużych gospodarstw mlecznych w jednym regionie, czy małych gospodarstw produkujących owoce w innym regionie). W procedurze wyboru gospodarstw mają zastosowanie do warstwowania zbioru gospodarstw trzy kryteria:

- położenie regionalne,
- wielkość ekonomiczna,
- typ rolniczy.

1.5. Zakres przedmiotowy FADN

Dla potrzeb FADN zbieranych jest około 1 tys. różnych danych rachunkowych, dotyczących wyłącznie gospodarstwa rolnego. Odzwierciedlają one stan i strukturę składników majątkowych, a także stan i strukturę źródeł zobowiązań. Inne dane odzwierciedlają strukturę przychodów i kosztów na poziomie gospodarstwa rolnego. Szczególna uwaga zwrócona jest na elementy związane ze Wspólną Polityką Rolną (dotacje).

O zakresie i formie zbieranych danych rachunkowych w gospodarstwach rolnych dla potrzeb FADN, decyduje zawartość tzw. sprawozdania z gospodarstwa rolnego FADN, opisanego w Rozporządzeniu Komisji 2253/2004/EEC z 23 grudnia 2004 r. Przepisy te zawierają obok szczegółowego wykazu zmiennych, także instrukcje dotyczące sposobu wypełniania sprawozdania oraz definicje stosowanych pojęć. Sprawozdanie z gospodarstwa rolnego FADN składa się z 14 grup danych rachunkowych, pogrupowanych tematycznie w odpowiednie tabele (od A do N):

Tab. A. Informacje ogólne.

Tab. B. Struktura własnościowa ziemi użytkowanej rolniczo.

Tab. C. Zasoby i nakłady pracy własnej oraz najemnej.

Tab. D. Stan i wartość zwierząt.

Tab. E. Zakup i sprzedaż zwierząt.

Tab. F. Koszty.

Tab. G. Zasoby i gospodarowanie składnikami majątkowymi.

Tab. H. Zadłużenie.

Tab. I. Podatek od wartości dodanej (VAT).

Tab. J. Granty, subsydia i dopłaty wyrównawcze.

Tab. K. Produkcja roślinna i zwierzęca (bez zwierząt).

Tab. L. Kwoty i inne prawa.

Tab. M. Dopłaty bezpośrednie do upraw polowych.

Tab. N. Szczegóły zakupów i sprzedaży zwierząt.

1.6. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN

Wyniki obliczone na podstawie danych FADN zgromadzonych w komputerowej bazie prezentowane są w zestawie statystycznym nazwanym „Wyniki Standardowe FADN – Poziom I”³. Zawierają one wartości średnie dla grup gospodarstw rolnych wyłanianych według typów rolniczych i wielkości ekonomicznej. W niniejszej publikacji zostały dodatkowo zamieszczone grupowania gospodarstw według powierzchni użytków rolnych.

Tabela 1.6 - 1 Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

Typy rolnicze ogólne:		Typy rolnicze podstawowe:	
Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa
AB	Uprawy polowe	13	Zboża, oleiste i strączkowe
		14	Inne uprawy polowe
		60	Uprawy polowe ogrodnicze i trwałe, łącznie
C	Uprawy ogrodnicze	20	Uprawy ogrodnicze
D	Winnice	31	Winnice
E	Uprawy trwałe	32	Drzewa i krzewy owocowe (łącznie z cytrusowymi)
		33	Gaje oliwne
		34	Pozostałe uprawy trwałe, łącznie
F	Krowy mleczne	41	Bydło mleczne
G	Zwierzęta żywione w systemie wypasowym (bez krów mlecznych)	42	Bydło opasowe
		43	Bydło ogółem
		44	Owce, kozy i inne zwierzęta żywione w systemie wypasowym
H	Zwierzęta ziarnożerne	50	Zwierzęta żywione paszami treściwymi
I	Mieszane	71	Różne zwierzęta, z przewagą żywionych w systemie wypasowym
		72	Różne zwierzęta, z przewagą żywionych paszami treściwymi
		81	Uprawy polowe i zwierzęta żywione w systemie wypasowym, łącznie
		82	Różne uprawy i zwierzęta, łącznie

³ Struktura Wyników Standardowych FADN opisana w dokumencie Komitetu do spraw FADN; RI/CC 882 rev. 8. 1: Definitions of Variables used in FADN standard results, zamieszczonym na stronie:
http://circa.europa.eu/Public/irc/agri/rica/library?l=/fadn_committees/ricc/definitions_variables_1/_EN_1.0_&a=i.

Zestawienie typów rolniczych ogólnych TF jest kombinacją typów podstawowych, pochodzących z różnych typów szczegółowych, tworzącą w rezultacie osiem grup gospodarstw rolnych.

Z kolei Tabela 1.6 - 2 przedstawia sześć klas wielkości ekonomicznej gospodarstw rolnych (ES6) obowiązujących we Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych na podstawie Rozporządzenia 2003/369 (UE).

Tabela 1.6 - 2 Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (ESU), klasyfikacja ES6

ES6	Rozmiar w ESU
bardzo małe (XS)	ESU < 4
małe (S)	4 ≤ ESU < 8
średnio - małe (MS)	8 ≤ ESU < 16
średnio - duże (ML)	16 ≤ ESU < 40
duże (L)	40 ≤ ESU < 100
bardzo duże (XL)	ESU ≥ 100

Klasyfikacja gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych wyrażonej w ha, jest rzadziej stosowaną (patrz: Tabela 1.6 - 3) w typologii UE (Rozporządzenie 99/725/EEC). Tego grupowania także nie stosuje się w Wynikach Standardowych FADN. W publikacjach Komisji UE została ona wyparta przez grupowanie według parametrów ekonomicznych, ustalanych w ramach Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych.

Tabela 1.6 - 3 Grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UR)

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytków rolnych w ha
bardzo małe (AXS)	UR < 5
małe (AS)	5 ≤ UR < 10
średnio - małe (AMS)	10 ≤ UR < 20
średnio - duże (AML)	20 ≤ UR < 30
duże (AL)	30 ≤ UR < 50
bardzo duże (AXL)	UR ≥ 50

2. Szczegółowy opis zmiennych systemowych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”

2.1. Definicje zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”

Definicje poszczególnych kategorii ekonomicznych są zgodne z zastosowanymi w Wynikach Standardowych FADN⁴. Zawartość parametrów w poszczególnych tabelach nie zawsze odpowiada w pełni ich tytułom. W kolumnie „*Symbol*” zawarte jest alfanumeryczne, pięciodziankowe oznaczenie poszczególnych zmiennych w systemie informatycznym FADN.

„Wyniki Standardowe FADN” zawierają 10 grup tematycznych danych:

1. Populacja i próba gospodarstw.
2. Wybrane informacje o produkcji.
3. Wartość produkcji.
4. Koszty.
5. Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa.
6. Salda dopłat i podatków.
7. Dochód na gospodarstwo rolne.
8. Dochód na osobę.
9. Bilans na stan końcowy roku obrachunkowego.
10. Wskaźniki finansowe.

Dla ułatwienia rozumienia poszczególnych parametrów zawartych w Wynikach Standardowych FADN, w dalszej części rozdziału zamieszczono objaśnienia poszczególnych zmiennych w porządku identycznym do prezentowanych wyników. Dodatkowo zamieszczono też w formie diagramów szczegółowe schematy obliczeń wybranych parametrów prezentowanych w Wynikach Standardowych.

Tabela 2.1 - 1 Populacja i próba gospodarstw

Symbol	Nazwa zmiennej	Sposób obliczenia, uwagi
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw	Suma parametrów wag poszczególnych gospodarstw w próbie.
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie	Liczba gospodarstw w próbie.
SYS04	Kurs wymiany jednostki monetarnej (c.u. skrót ang. currency unit) na euro	Średni kurs wymiany krajowej waluty na euro w roku obrachunkowym. Obliczany jest jako średnia z miesięcznych kursów wymiany ważonych liczbą dni w miesiącu.

⁴ Patrz odnośnik 3 na stronie 11.

Tabela 2.1 - 2 Wybrane informacje o produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego, wyrażona w europejskich jednostkach wielkości.
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	Całkowite nakłady pracy ludzkiej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego = AWU wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych = 2 200 godz./rok. [SE015 + SE020]
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	Całkowity czas pracy ludzi w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, wyrażony w godzinach. [SE016 + SE021]
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych = FWU (głównie członków rodziny), wyrażony w jednostkach przeliczeniowych pracy rodziny = osobach pełnozatrudnionych rodziny.
SE016	Czas pracy własny	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych (głównie członków rodziny), wyrażony w godzinach.
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób opłaconych gotówką lub w naturze, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych.
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób opłaconych gotówką lub w naturze, wyrażony w godzinach.
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	Całkowity obszar ziemi użytkowanej rolniczo (użytków rolnych) = (UAA). Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów, ziemi dzierżawionej na okres krótszy niż 1 rok, ziemi zalesionej i pozostałych gruntów (dróg, stawów, nieużytków, itp.) . Na tą powierzchnię składa się: ziemia własna, ziemia dzierżawiona na jeden rok lub dłużej, ziemia użytkowana na zasadzie udziału w zbiorze z właścicielem. Obejmuje ziemię rolniczą czasowo wyłączoną z uprawy z powodów technologicznych, a także ziemię czasowo wyłączoną z uprawy z powodu uczestnictwa w programie polityki rolnej. Powierzchnia określana w hektarach (10 000 m ²).
SE030	Powierzchnia dzierżawionych użytków rolnych	ha	Ziemia dzierżawiona przez posiadacza na podstawie umowy dzierżawnej na okres liczący co najmniej 1 rok (odpłatność regulowana w gotówce lub w naturze).
SE035	Zboża	ha	Pszenica zwyczajna lub orkisz, pszenica twarda, żyto, jęczmień, owies, mieszanki zbożowe, ziarno kukurydzy, pozostałe zboża.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	Strączkowe na nasiona, ziemniaki, buraki cukrowe, rośliny przyprawowe, oleiste i włókniste łącznie z nasionami, chmiel, tytoń, inne przemysłowe (łącznie z bawełną i trzciną cukrową).
SE042	Uprawy energetyczne	ha	Powierzchnia uprawy roślin energetycznych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane na otwartej przestrzeni lub pod osłonami). Dotyczy powierzchni podstawowej (nie uwzględnia się powierzchni wszystkich zbiorów), nawet gdy praktykowane jest następstwo na tej samej powierzchni, w tym samym roku obrachunkowym.
SE050	Winnice	ha	Łącznie z młodymi nasadzeniami jeszcze nie plonującymi (bez szkółek).
SE054	Uprawy trwałe	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi), gaje oliwne, szkółki i inne trwałe uprawy (wiklina, sitowie, bambus). łącznie z młodymi nasadzeniami i trwałymi uprawami pod osłonami. Bez winogron. SE054 = SE055 + SE060 + SE065
SE055	Sady	ha	Drzewa owocowe i krzewy jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi i subtropikalnymi).
SE060	Gaje oliwne	ha	Drzewa oliwne.
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	Uprawy wieloletnie pod osłonami, szkółki (łącznie ze szkółkami winorośli) i inne uprawy wieloletnie (wiklina, sitowie, bambus).
SE071	Uprawy pastewne	ha	Pastewne korzeniowe i kapustne, pozostałe uprawy pastewne, trawa krótkotrwąta, łąki, pastwiska trwałe, pastwiska niskowartościowe.
SE072	Ugory rolnicze	ha	Zemia rolnicza nie uprawiana z powodów technologicznych.
SE073	Zemia odłogowana	ha	Zemia wyłączona z uprawy w ramach obowiązkowego programu polityki rolnej i nie uprawiana. Do pozycji tej dodać należy jednak ziemię wyłączoną z uprawy rolniczej, na której posadzono rośliny przeznaczone na cele nieżywnościowe – np. na opał lub paliwo.
SE075	Lasy	ha	Obszary zadrzewione, lasy, plantacje topoli, łącznie ze szkółkami leśnymi. Obszar ten nie jest ujęty w pozycji „Powierzchnia użytków rolnych” (SE025).
SE080	Całkowita liczba sztuk przeliczeniowych zwierząt	LU	Średnioroczny stan: koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej i drobiu utrzymywanych w gospodarstwie rolnym, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych zwierząt (LU) ⁵ . W tym stanie nie są uwzględniane roje pszczoł, króliki i pozostałe zwierzęta. Zwierzęta nie będące własnością gospodarstwa rolnego, utrzymywane w gospodarstwie na podstawie umowy także ujęte są dla określenia rocznego stanu posiadania zwierząt.

⁵ konie: = 0,8
 cielęta: = 0,4
 cielęta < 1 rok: = 0,4
 byczki 1 – 2 lata: = 0,7
 jałówki 1 – 2 lata: = 0,7
 byki ≥ 2 lata: = 1,0
 jałówki hodow.: = 0,8
 jałówki na tucz: = 0,8

krowy mleczne: = 1,0
 krowy wybrakowane: = 1,0
 krowy pozostałe: = 0,8
 matki kozie: = 0,1
 kozy pozostałe: = 0,1
 matki owcze: = 0,1
 owce pozostałe: = 0,1
 prosięta: = 0,027

lochy: = 0,5
 tuczniaki: = 0,3
 trzoda pozostała: = 0,3
 brojłery: = 0,007
 kury nioski: = 0,014
 drób pozostały: = 0,03

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE085	Krowy mleczne	LU	Krowy (także samice bawole), które wycielity się i są utrzymywane głównie dla produkcji mleka z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi. Nie ujmuje się tu krów wybrakowanych.
SE090	Pozostałe bydło	LU	Pozostałe bydło (z wyjątkiem krów mlecznych).
SE095	Owce i kozy	LU	Matki kozie i pozostałe kozy, matki owcze i pozostałe owce.
SE100	Trzoda chlewna	LU	Prosięta, maciory, tuczniki i pozostała trzoda chlewna.
SE105	Drób	LU	Drób mięsny, kury nioski i pozostały drób.
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	Wielkość produkcji ziarna pszenicy zwyczajnej i orkisz z jednego hektara wyrażona w decytonach (100 kg).
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	Wielkość produkcji ziarna kukurydzy z jednego hektara wyrażona w decytonach (100 kg).
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	Obsada zwierząt żywionych systemem wypasowym (przeżuwaczy) na 1 ha powierzchni paszowej. Suma średniej liczby jednostek przeliczeniowych (LU): bydła (bez cieląt opasowych) oraz owiec i kóz, przypadająca na 1 hektar roślin pastewnych uprawianych na użytkach rolnych. Do tej powierzchni zalicza się uprawy pastewne, ugory i ziemię wyłączoną czasowo z uprawy. Parametr obsady zwierząt jest obliczany tylko dla gospodarstw utrzymujących ten rodzaj zwierząt i posiadających uprawy pastewne (powierzchnię paszową).
SE125	Wydajność mleka	kg/krowę ⁶	Średnia produkcja mleka i przetworów z mleka (w ekwiwalencie mleka) w przeliczeniu na jedną krowę mleczną. Produkcja mleka obejmuje sprzedaż, przekazanie mleka do gospodarstwa domowego i zużycie mleka w gospodarstwie rolnym (skarmione przez zwierzęta). Gospodarstwa nie posiadające krów mlecznych wyłączone są z tej statystyki.

⁶ Stosuje się przelicznik 1litr = 1,031 kg.

Tabela 2.1 - 3 Wartość produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	c.u.	Suma wartości produkcji: roślinnej, zwierzęcej i pozostałej. Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, zmianę stanu zapasów, wzrost wartości zwierząt wywołany zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE135	Produkcja roślinna	c.u.	Obejmuje sprzedaż; zużycie wewnętrzne; przekazanie do gospodarstwa domowego i zmianę stanu zapasów (stan zapasów na koniec roku – stan zapasów na początek roku). [SE140 + SE145 + SE146 + SE150 + SE155 + SE160 + SE165 + SE170 + SE175 + SE180 + SE185 + SE190 + SE195 + SE200]
SE140	Zboża	c.u.	Dotyczy upraw na ziarno.
SE145	Rośliny białkowe	c.u.	Uprawiane na nasiona, bez upraw zbieranych na zielono jako pasza. Nie ujmuję się tu warzyw i soi.
SE146	Uprawy energetyczne	c.u.	Wszystkie rośliny uprawiane w celu pozyskania energii.
SE150	Ziemniaki	c.u.	Wszystkie typy odmian – także ziemniaki wczesne i sadzeniaki.
SE155	Buraki cukrowe	c.u.	Dotyczy przede wszystkim korzeni. Nie ujmuję się wartości liści, natomiast uwzględnia się wartość wyśtoków otrzymanych od cukrowni lub odsprzedanych przez rolnika do cukrowni.
SE160	Rośliny oleiste	c.u.	Rośliny oleiste i włókniste uprawiane na olej (bez bawełny).
SE165	Rośliny przemysłowe	c.u.	Chmiel, tytoń, inne uprawy przemysłowe (włącznie z ziołami, roślinami aromatycznymi i przyprawowymi, bawełną i trzciną cukrową oraz włóknistymi i konopiami uprawianymi na włókno).
SE170	Warzywa i kwiaty	c.u.	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane na otwartej przestrzeni lub pod osłonami). Tu uwzględniona jest też wartość produkcji grzybów (mimo tego że powierzchnia uprawy grzybów nie jest uwzględniona w pozycji SE046).
SE175	Owoce	c.u.	Owoce z drzew i krzewów uprawianych na otwartej przestrzeni razem (łącznie z owocami tropikalnymi, winogronami i oliwkami).
SE180	Owoce cytrusowe	c.u.	Pomarańcze, nektarynki i mandarynki, klementynki, cytryny i inne owoce cytrusowe.
SE185	Wina i winogrona	c.u.	Winogrona spożywcze, winogrona do produkcji win jakościowych i stołowych, różne produkty z winogron (moszcz z winogron itp.) , wino, produkty uboczne z produkcji wina, rodzyunki.
SE190	Oliwki i olej z oliwek	c.u.	Oliwki jadalne, oliwki do produkcji oleju, olej i produkty uboczne z produkcji oleju z oliwek.
SE195	Uprawy pastewne	c.u.	Rośliny pastewne korzeniowe i kapustne, inne uprawy pastewne, trawa krótkotrwała, łąki, trwałe pastwiska, pastwiska niskowartościowe. Tu wchodzi także produkcja z ugorów i odłogów (o ile taka występuje w gospodarstwie).
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	c.u.	Nasiona i sadzonki (traw, roślin polowych i ogrodniczych bez zbóż, białkowych, ziemniaków i roślin oleistych), inne uprawy polowe (nie ujęte w wyszczególnionych pozycjach), uprawy trwałe rosnące pod osłonami nie uwzględnione w SE170. Tu wlicza się także przyrost wartości młodych plantacji wieloletnich (do wejścia w plonowanie). Ustala się go na podstawie kosztów wniesionych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE206	Produkcja zwierzęca	c.u.	Produkcja obejmuje wartości produkcji żywca oraz wartość produktów pochodzenia zwierzęcego. Produkcja zwierzęca obejmuje sprzedaż, zmianę wartości zwierząt w roku obrachunkowym i przekazanie do gospodarstwa domowego. Pomniejsza się ją o zakup zwierząt. Rachunek jest przeprowadzany dla koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej, drobiu i pozostałych zwierząt. Zmiana wartości zwierząt stada obrotowego obejmuje stan na koniec roku pomniejszony o stan na początek roku. W przypadku zwierząt stada podstawowego szacuje się także zmianę wartości zwierząt z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Produkcja produktów zwierzęcych obejmuje sprzedaż, przekazanie do gospodarstwa domowego, zużycie wewnętrzne i zmianę zapasów w roku obrachunkowym (stan na koniec roku pomniejszony o stan na początek roku). Do produktów zwierzęcych zalicza się: mleko i produkty z mleka krów, owiec i kóz; wełnę; jaja kurze; inne produkty zwierzęce (przychody z krycia, obornik, jaja innych ptaków itp.) ; a także wpływy z usługowego odchowu zwierząt oraz z miodu. [SE216 + SE220 + SE225 + SE230 + SE235 + SE240 + SE245 + SE251]
SE211	Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego	c.u.	Zmiana wartości zwierząt stada podstawowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Parametr ten umożliwia pominięcie wpływu zmian cen zwierząt stada podstawowego na wartość produkcji w danym roku.
SE216	Mleko krowie i produkty z mleka krowiego	c.u.	W tej pozycji ujęta jest wartość produktów pomniejszona o odpowiednie opłaty współodpowiedzialnościowe (jeśli występują), lecz bez opłat karnych za nieprawidłową realizację kwoty mlecznej. Te opłaty są ewidencjonowane jako ujemne dopłaty bezpośrednie do produkcji mleka.
SE220	Wołowina i cielęcina	c.u.	Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt {zmianę wartości stada obrotowego (wartość na koniec roku – wartość na początek roku) oraz zmianę wartości zwierząt stada podstawowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym}.
SE225	Wieprzowina	c.u.	Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt {zmianę wartości stada obrotowego (wartość na koniec roku – wartość na początek roku) oraz zmianę wartości zwierząt stada podstawowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym}.
SE230	Owce i kozy	c.u.	Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt {zmianę wartości stada obrotowego (wartość na koniec roku – wartość na początek roku) oraz zmianę wartości zwierząt stada podstawowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym}.
SE235	Mięso drobiowe	c.u.	Obejmuje produkcję i zmianę wartości zwierząt stada obrotowego (wartość na koniec roku – wartość na początek roku).
SE240	Jaja	c.u.	W pozycji tej chodzi o jaja wszystkich gatunków drobiu (bez jaj strusich, które wraz z innymi produktami z tych zwierząt wchodzi do pozycji SE251).
SE245	Mleko owcze i kozie	c.u.	Także produkty pochodne po przeliczeniu na kg mleka.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	c.u.	Pozycja ta obejmuje: żywiec koński i inne zwierzęta nie wymienione wyżej – np.: króliki, roje pszczele, zwierzęta futerkowe, ryby, strusie itp. (z uwzględnieniem zmiany wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego), a także wełnę i pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego (np. obornik czy mleko innych zwierząt), a także przychody z krycia i przychody z usługowego odchowu zwierząt. Zmiana wartości stada podstawowego koni z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym też wliczana jest do tej pozycji.
SE256	Pozostała produkcja	c.u.	Do pozycji tej należą: czynsz za wydierżawioną ziemię w stanie gotowym do siewu, przychody z okazjonalnego przekazania powierzchni paszowej, produkty z lasu, świadczenie usług, wynajem sprzętu, odsetki od aktywów obrotowych niezbędnych do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego, przychody z agroturystyki, przychody dotyczące wcześniejszych lat obrachunkowych, pozostałe produkty i przychody (np. wytworzenie aktywów trwałych).
SE260	Przekazanie do gospodarstwa domowego	c.u.	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych przekazanych do gospodarstwa domowego posiadacza gospodarstwa rolnego. Wartość ta stanowi część produkcji ogółem.
SE265	Zużycie wewnętrzne	c.u.	Wartość produktów roślinnych wytworzonych i zużytych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego dla uzyskania innego produktu rolniczego. Dotyczy to głównie produktów roślinnych służących jako pasza dla zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie a także nasion i sadzeniaków wytworzonych i zużytych w gospodarstwie rolnym. Te produkty są uwzględnione w rachunku produkcji ogółem. Stanowią one istotną pozycję w kosztach pasz i nasion.

Tabela 2.1 - 4 Koszty

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE270	Koszty ogółem	c.u.	Obejmują koszty bezpośrednie, koszty ogólnogospodarcze, amortyzację i koszt czynników zewnętrznych. Ujęte są tu koszty dotyczące działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego poniesione na produkcję uzyskaną w roku obrachunkowym. Uwzględnione są nakłady produktów potencjalnie towarowych wytworzonych w gospodarstwie rolnym i zużytych w ramach działalności operacyjnej – do celów produkcyjnych (nasiona i sadzonki oraz pasza dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i dla ziarnożerców). Obornik nie jest traktowany jako produkt potencjalnie towarowy i nie jest uwzględniany w tej pozycji. Przy obliczaniu Wyników Standardowych FADN, podatki gospodarstwa rolnego i inne opłaty nie są włączone do kosztów ogółem, lecz uwzględniane są przy obliczaniu sald dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej i inwestycyjnej. Podatki od dochodów osobistych rolnika nie są uwzględniane w rachunkach FADN. [SE281 + SE336 + SE360 + SE365]
SE281	Koszty bezpośrednie	c.u.	Obejmują koszty bezpośrednie produkcji roślinnej (nasiona i sadzonki, nawozy, środki ochrony roślin, inne koszty bezpośrednie produkcji roślinnej), koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej (pasza dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i dla zwierząt ziarnożernych, inne koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej) oraz koszty bezpośrednie gospodarki leśnej. [SE285 + SE295 + SE300 + SE305 + SE310 + SE320 + SE330 + SE331]
SE275	Zużycie pośrednie	c.u.	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE285	Nasiona i sadzonki	c.u.	Odnoszące się do upraw rolniczych i ogrodniczych. Nowe nasadzenia plantacji trwałych i drzewostanu leśnego zalicza się do działalności inwestycyjnej a nie do kosztów bieżących.
SE290	Nasiona i sadzonki własne	c.u.	Nasiona i sadzonki wyprodukowane i zużyte w gospodarstwie.
SE295	Nawozy	c.u.	Zakupione nawozy i materiały poprawiające jakość ziemi (bez materiałów zużytych w produkcji leśnej).
SE300	Środki ochrony roślin	c.u.	Środki ochrony roślin, pułapki i chwytaki, urządzenia płoszące ptaki, osłony przeciw gradowe, ochrona przeciwmrozowa itp. (bez środków zużytych w gospodarce leśnej).
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	c.u.	Obejmują: analizy gleby, zakup upraw na pniu, czynsz za ziemię uprawną wydzierżawioną na okres krótszy niż 1 rok, okazjonalny zakup płodów roślinnych (winogron itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży płodów roślinnych itp.
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych systemem wypasowym	c.u.	Koszty pasz treściwych (włącznie z lizawkami mineralnymi i środkami konserwującymi), zakup pasz objętościowych, opłaty za wypas na wspólnych pastwiskach, koszty usługowego odchowu zwierząt, czynsz za dodzierżawioną powierzchnię paszową dla koni, bydła, owiec i kóz, nie zaliczoną do użytków rolnych (UAA).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE315	Pasza dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzona w gospodarstwie rolnym	c.u.	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, ale bez mleka wyssanego przez cielęta, jagnięta i kozłeta) i skarmione przez zwierzęta żywione w systemie wypasowym.
SE320	Pasze dla trzody chlewnej i drobiu	c.u.	Pasza dla trzody chlewnej i drobiu – wszystkie rodzaje (własna i obca).
SE325	Pasza dla zwierząt ziarnożernych (trzody chlewnej i drobiu) wytworzona w gospodarstwie rolnym	c.u.	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym i skarmione przez zwierzęta ziarnożerne.
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	c.u.	Opłaty za usługi weterynaryjne i koszty inseminacji, koszty analiz mleka, okazjonalne zakupy produktów pochodzenia zwierzęcego (mleko itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży produktów zwierzęcych itp.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	c.u.	Nawozy, materiały ochronne, drobne koszty bezpośrednie. Koszty pracy najemnej, usług i maszyn nie są tu włączone. Są one wykazane w innych – odpowiednich rodzajowo pozycjach kosztowych.
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	c.u.	Koszty zaopatrzeniowe związane z działalnością operacyjną, lecz nie uznane za koszty bezpośrednie działalności operacyjnej. [SE340 + SE345 + SE350 + SE356]
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	c.u.	Koszty bieżącego utrzymania sprzętu (i zakupu małych narzędzi), koszty ponoszone na samochody osobowe, bieżące utrzymanie budynków i urządzeń melioracyjnych, ubezpieczenie budynków. Naprawy główne (remonty kapitalne) zaliczane są do inwestycji (działalność inwestycyjna).
SE345	Energia	c.u.	Paliwa silnikowe i oleje smarne, energia elektryczna, paliwa grzewcze (opał).
SE350	Usługi	c.u.	Koszty pracy wykonanej w ramach kontraktów oraz koszt wynajmu (zaangażowania) maszyn.
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	c.u.	Woda, ubezpieczenia (bez ubezpieczeń budynków i wypadków przy pracy, odpowiedzialności cywilnej) oraz inne koszty pośrednie powstałe w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego (np. opłaty za usługi rachunkowości, opłaty telefoniczne itp.).
SE360	Amortyzacja	c.u.	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi i aktywów obrotowych.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	c.u.	Wynagrodzenie za poniesione nakłady (pracy, ziemi i kapitału), które nie są zasobami należącymi do posiadacza. Do nich zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE370	Wynagrodzenia	c.u.	Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne (ubezpieczenie pracy) osób pobierających wynagrodzenia. Kwoty otrzymane przez pracowników zaliczonych do pracowników nieopłacanych (wynagrodzenia niższe aniżeli normalne płace) nie są uwzględniane.
SE375	Czynsze	c.u.	Czynsze za dodzierżawę ziemi rolniczej, budynków i koszty opłat dzierżawnych.
SE380	Odsetki	c.u.	Odsetki i opłaty finansowe płacone za kredyty zaciągnięte w celu zakupu ziemi, budynków, maszyn i wyposażenia, zwierząt oraz materiałów. Odsetki i opłaty finansowe za zobowiązania. Otrzymane dopłaty do odsetek muszą być odjęte.

Tabela 2.1 - 5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	c.u.	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Dopłaty do odsetek i płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są uwzględniane w tej pozycji.
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	c.u.	Wszystkie dopłaty do produkcji roślinnej, łącznie z płatnościami wyrównawczymi (płatnościami obszarowymi i dopłatami za odłogowanie ziemi). [SE611 + SE612 + SE613]
SE611	Dopłaty wyrównawcze	c.u.	Kwoty wypłacone producentom zbóż, roślin oleistych i białkowych, w związku z obniżeniem cen dokonanych w ramach reformy WPR.
SE612	Dopłaty za odłogowanie	c.u.	Kwoty dopłat otrzymane przez producentów COP, zobowiązanych do odłogowania części posiadanej przez nich ziemi. Ta powierzchnia ziemi może być wykorzystana do uprawy określonych roślin na cele nieżywnościowe.
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	c.u.	Wszelkie pozostałe dopłaty do upraw polowych, ogrodniczych i plantacji wieloletnich.
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	c.u.	Wszelkie dopłaty do zwierząt i do produktów pochodzenia zwierzęcego.
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	c.u.	Kwota dopłat do produkcji mleka pomniejszona o kwotę obowiązujących opłat z tytułu współodpowiedzialności za gospodarowanie kwotą mleczną oraz kary umowne za przekroczenie limitu produkcji mleka.
SE617	Dopłaty do pozostałego bydła	c.u.	Wszelkie dopłaty uzyskiwane z tytułu chowu bydła innego niż krowy mleczne, np. premie za cielęta płci męskiej, premie za młode byczki, premie za krowy mamki, itp.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	c.u.	Poza dopłatami do matek owczych i kozich, uwzględnione są dopłaty do produktów wytwarzanych z mleka koziego i owczego.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	c.u.	Wszelkie inne dopłaty do zwierząt i do produktów pochodzenia zwierzęcego (obejmuje kwoty dotyczące różnych wspieranych rodzajów produkcji zwierzęcej – mleka, wołowiny i cielęciny, owiec i kóz – w sytuacji kiedy otrzymanych kwot dopłat nie można przypisać do określonej działalności z powodu braku odpowiednio szczegółowych danych).
SE620	Pozostałe dopłaty	c.u.	Pozostałe dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa, w szczególności odnoszące się do produkcji leśnej, agroturystyki, programów rolno-środowiskowych, zalesiania i pomocy strukturalnej. Ujmowane są w tej pozycji także granty i dopłaty do szkód oraz wyjątkowe dopłaty (agromonetarne refundacje itp.) .

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE 621	Dopłaty rolno-środowiskowe	c.u.	O ile występują w gospodarstwie.
SE 622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach produkcji (LFA)	c.u.	O ile występują w gospodarstwie.
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	c.u.	O ile występują w gospodarstwie.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	c.u.	Wszelkie dopłaty do kosztów i nakładów poniesionych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	c.u.	Dopłaty do wynagrodzeń, czynszów i odsetek.
SE630	Płatności „Decoupled”	c.u.	Jednolite płatności obszarowe oraz dodatkowe płatności. [SE631 + SE632 + SE640]
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	c.u.	Tylko dla starych krajów członkowskich.
SE632	Jednolita płatność obszarowa	c.u.	Tylko dla nowych krajów członkowskich (bez Malty i Słowenii).
SE640	Dodatkowe wsparcie	c.u.	O ile występują w gospodarstwie.

Tabela 2.1 - 6 Salda dopłat i podatków

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE600	Saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395 - SE390]
SE605	Dopłaty (z wyłączeniem dopłat do inwestycji)	c.u.	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Dopłaty do odsetek i płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są ujmowane. Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie przyznanych należności a nie uzyskanych płatności. Ma to na celu uzyskanie spójnego wyniku dla określonego roku obrachunkowego, biorąc pod uwagę produkcję, koszty i dopłaty. [SE610 + SE615 + SE620 + SE625 + SE626 + SE630]
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem dopłat do inwestycji)	c.u.	Zasadą podstawową, odnoszącą się do wszystkich zapisów jest ewidencja danych według wartości netto (bez VAT). Ta zasada nie stwarza kłopotu w przypadku gdy posiadacz jest podatnikiem VAT na zasadach ogólnych. W przypadku gdy obowiązuje system rolniczy, różne kwoty VAT powinny być ewidencjonowane w taki sposób aby przy obliczaniu wyników, wszelkie korzyści z uczestnictwa w krajowym systemie VAT dla rolnictwa mogły zostać uwzględnione. Saldo VAT dla działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oblicza się po odjęciu od kwoty VAT należnego od sprzedaży zwrotu ryczałtowej kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach).
SE390	Podatki	c.u.	Podatki i inne opłaty gospodarstwa rolnego (bez VAT i podatków osobistych posiadacza gospodarstwa rolnego), a także podatki i inne opłaty od ziemi i budynków.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE405	Saldo dopłat i podatków dotyczących inwestycji	c.u.	Dopłaty i podatki nie mające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i premii za zaprzestanie produkcji mleka kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 - SE408]
SE406	Dopłaty do inwestycji	c.u.	O ile występują w gospodarstwie.
SE407	Dopłaty za wycofanie się z produkcji mleka	c.u.	Ta premia może być wypłacana w postaci kwoty ryczałtowej lub rozpisana w okresie obejmującym wiele lat.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	c.u.	Przy obliczaniu dochodu jest ważne aby kwota tego podatku była ujmowana rozdzielnie od całkowitego salda VAT. VAT naliczony w ramach działalności inwestycyjnej stanowi dużą kwotę, która nie ma związku z produkcją danego roku obrachunkowego. Zatem gdyby ta kwota została uwzględniona w rachunku salda VAT, to nastąpiłoby zdeformowanie kwoty salda dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, a w rezultacie zdeformowanie rachunku wyników.

Tabela 2.1 - 7 Dochód na gospodarstwo rolne

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	c.u.	Suma wartości produkcji: roślinnej, zwierzęcej i pozostałej. Obejmuje: sprzedaż, zużycie produktów roślinnych i zwierzęcych oraz zwierząt, zmianę stanu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych; zmianę wartości zwierząt pomniejszoną o zakup zwierząt oraz produkcję szeregu produktów nierolniczych. [SE135 + SE206 + SE256]
SE275	Zużycie pośrednie	c.u.	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych we własnym gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym.
SE600	Saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego.
SE410	Wartość dodana brutto gospodarstwa rolnego	c.u.	Obejmuje produkcję ogółem pomniejszoną o zużycie pośrednie, a następnie skorygowaną o saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. [SE131 - SE275 + SE600]
SE360	Amortyzacja	c.u.	W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej środków trwałych. Amortyzacja dotyczy plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi i aktywów obrotowych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE415	Wartość dodana netto gospodarstwa rolnego	c.u.	Opłata za zaangażowanie trwałych czynników produkcji do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, bez względu na ich status własnościowy (obce lub własne). Ten parametr jest odpowiedni do porównań gospodarstw posiadających różną strukturę własnościową zaangażowanych czynników produkcji. Oblicza się go przez odjęcie amortyzacji od wartości dodanej brutto.
SE365	Koszt czynników zewnętrznych	c.u.	Opłata za nakłady obcych czynników produkcji obejmuje wynagrodzenia siły roboczej, czynsze i odsetki.
SE405	Saldo dopłat i podatków dotyczących inwestycji	c.u.	Dopłaty i podatki nie mające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i premii za zaprzestanie produkcji mleka kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 - SE408]
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	c.u.	Opłata za zaangażowanie własnych czynników produkcji do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz opłata za ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym (strata lub zysk). Dochód ten oblicza się przez odjęcie salda dopłat i podatków dotyczących inwestycji oraz kosztu czynników zewnętrznych od wartości dodanej netto. [SE415 - SE365 + SE405]

Tabela 2.1 - 8 Dochód na osobę

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE425	Wartość dodana netto	c.u./A WU	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną (jednostkę przeliczeniową pracy). [SE415/SE010]
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	c.u./F WU	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (jednostkę przeliczeniową pracy rodziny). [SE420/SE015]

Tabela 2.1 - 9 Bilans na stan końcowy roku obrachunkowego

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE436	Aktywa ogółem	c.u.	Obejmuje tylko aktywa stanowiące własność posiadacza. Aktywa ogółem obejmują aktywa trwałe i aktywa bieżące. [SE441 + SE465]
SE441	Aktywa trwałe	c.u.	Aktywa trwałe obejmują ziemię rolniczą, budynki gospodarstwa rolnego, nasadzenia leśne oraz maszyny i urządzenia, a także zwierzęta stada podstawowego. [SE446 + SE450 + SE455 + SE460]
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	c.u.	Obejmuje ziemię rolniczą, urządzenia melioracyjne, uprawy trwałe, kwoty i inne przypisane prawa (włącznie z kosztami nabycia) oraz ziemię leśną. Kwoty produkcyjne (i inne przypisane prawa) uzyskane bezpłatnie nie są wyceniane w bilansie (ewidencjonowana jest tylko ich sprzedaż).
SE450	Budynki	c.u.	Budynki i trwałe ich wyposażenie należące do posiadacza.
SE455	Maszyny i urządzenia	c.u.	Maszyny, ciągniki, samochody osobowe i ciężarówki, sprzęt nawadniający (bez sztuk o małej wartości bądź wykorzystywanych tylko w ciągu jednego roku).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE460	Zwierzęta reprodukcyjne płci żeńskiej	c.u.	Tu uwzględnia się: jałówki cielne, krowy mleczne, inne krowy w okresie rozrodu, matki kozie i owcze oraz lochy.
SE465	Aktywa bieżące	c.u.	Aktywa bieżące obejmują zwierzęta stada obrotowego oraz kapitał obrotowy (zapasy produktów rolnych i pozostałe aktywa obrotowe). [SE470 + SE475 + SE480]
SE470	Zwierzęta stada obrotowego	c.u.	Tu uwzględnia się wartość wszystkich zwierząt produkcyjnych (poza zwierzętami stada podstawowego).
SE475	Zapasy produktów rolniczych	c.u.	Tu ujmuje się wartość wszystkich produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – bez młodych (nieowocujących) plantacji.
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	c.u.	Ujmowane są w tej pozycji: wartość upraw na pniu, udziały gospodarstwa rolnego w jednostkach rolniczych, kwoty należności krótkoterminowych, stan gotówki w kasie i w banku (kwota niezbędna do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego).
SE485	Zobowiązania ogółem	c.u.	Obejmują wartość wszystkich pozostających do spłaty zobowiązań długo-, średnio- i krótkoterminowych. [SE490 + SE495]
SE490	Kredyty długo- i średnioterminowe	c.u.	Ujmowane są tu kredyty zaciągnięte na okres dłuższy niż jeden rok.
SE495	Kredyty krótkoterminowe	c.u.	Ujmowane są tu kredyty zaciągnięte na okres krótszy niż jeden rok oraz inne zobowiązania finansowe.

Tabela 2.1 - 10 Wskaźniki finansowe

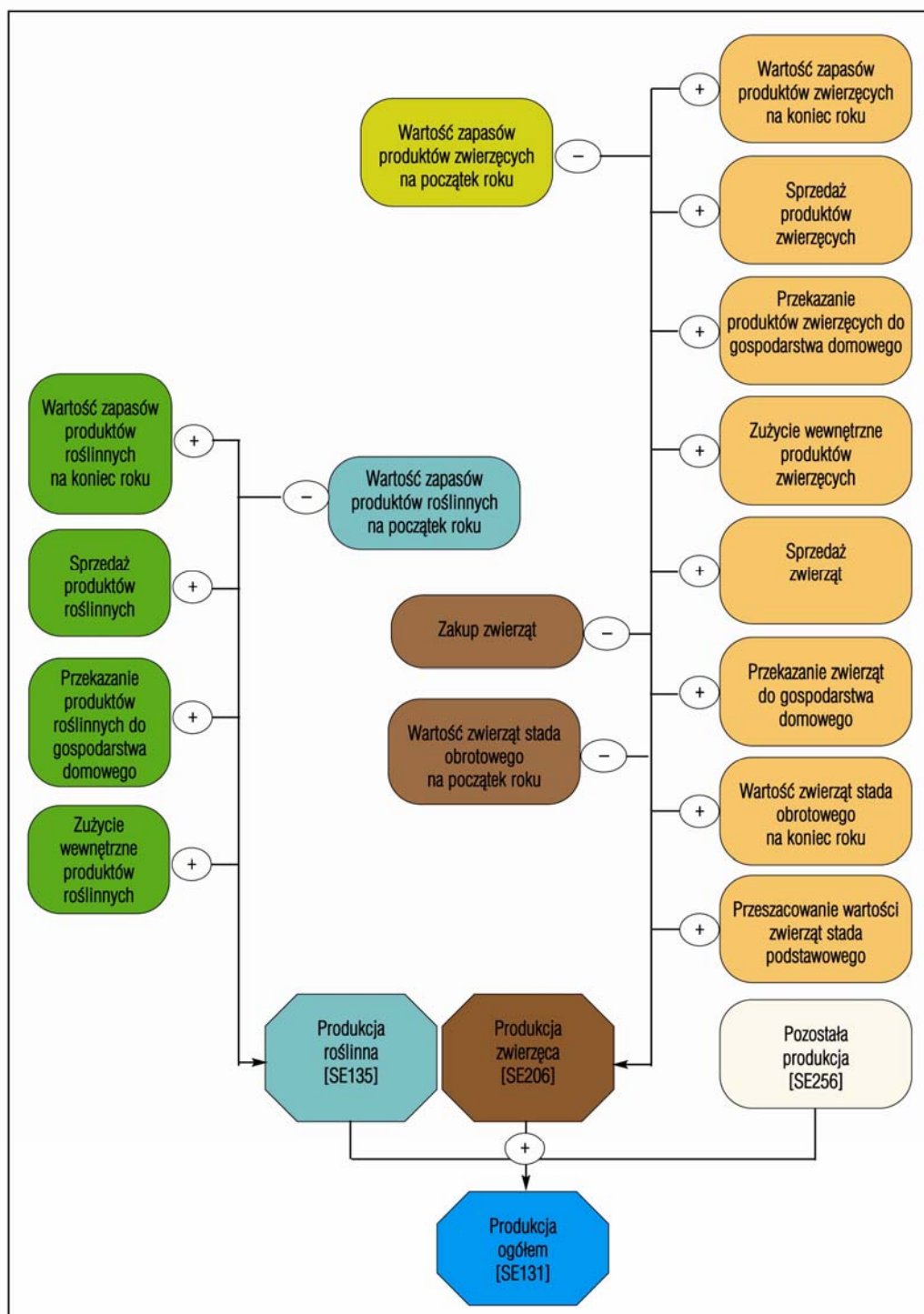
Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE501	Kapitał własny	c.u.	Odzwierciedla wartość aktywów ogółem pomniejszoną o wartość zobowiązań ogółem. [SE436 - SE485]
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	c. u	Odzwierciedla wartość kapitału własnego na koniec roku obrachunkowego pomniejszoną o wartość kapitału własnego na początek roku obrachunkowego. [SE501 - SE501P]
SE510	Średnia wartość kapitału pracującego gospodarstwa rolnego	c. u	Odzwierciedla średnią arytmetyczną wartości kapitału pracującego na koniec roku obrachunkowego i wartości kapitału pracującego na początek roku obrachunkowego. Na wartość kapitału pracującego składa się wartość: zwierząt, upraw trwałych, urządzeń melioracyjnych, budynków, maszyn i urządzeń oraz kapitału obrotowego. Nie są ujmowane kwoty i inne prawa, które nigdy nie mogą być oddzielane od wartości ziemi. Parametr ten obliczany jest tylko w sytuacji, gdy wartość ziemi jest rejestrowana rozdzielnie od wartości budynków.
SE516	Inwestycje brutto	c. u	Inwestycje brutto to wartość zakupionych i wytworzonych środków trwałych pomniejszona o wartość sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie środków trwałych w roku obrachunkowym.
SE521	Inwestycje netto	c. u	Inwestycje netto to wartość zakupionych i wytworzonych środków trwałych, pomniejszona o wartość sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie środków trwałych w roku obrachunkowym oraz pomniejszona o obliczoną dla roku obrachunkowego wartość amortyzacji. [SE516 - SE360]

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE526	Cash Flow I	c. u	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności w ramach działalności operacyjnej. Obejmuje przychody pomniejszone o wydatki w roku obrachunkowym w ramach działalności operacyjnej. Nie są uwzględnione operacje dotyczące działalności inwestycyjnej oraz finansowej (zaciąganie kredytów i spłata rat). Ten parametr jest zbliżony do parametru obliczanego przez EUROSTAT na podstawie danych makroekonomicznych.
SE530	Cash Flow II	c. u	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności. Jest to sprzedaż produktów powiększona o inne przychody i o sprzedaż zwierząt a pomniejszona o wydatki kosztowe i zakup zwierząt. Do tego dodane są: • dopłaty dotyczące działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego, • saldo VAT (z wszystkich działalności), • dopłaty dotyczące inwestycji pomniejszone o podatki od inwestycji, • sprzedaż aktywów trwałych pomniejszona o zakup aktywów trwałych, • stan kredytów na koniec roku pomniejszony o stan kredytów na początek roku.

2.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych

W tym rozdziale zamieszczone są schematy obliczania podstawowych parametrów ekonomicznych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”. Schematy opracowano na podstawie materiałów zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: http://ec.europa.eu/agriculture/rica/index_en.cfm.

Schemat 2 - 1. Sposób rachunku wartości produkcji ogółem

Schemat 2 - 1 ilustruje sposób obliczenia wartości produkcji ogółem uzyskanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Składa się na nią wartość produkcji roślinnej, wartość produkcji zwierzęcej i wartość pozostałej produkcji.

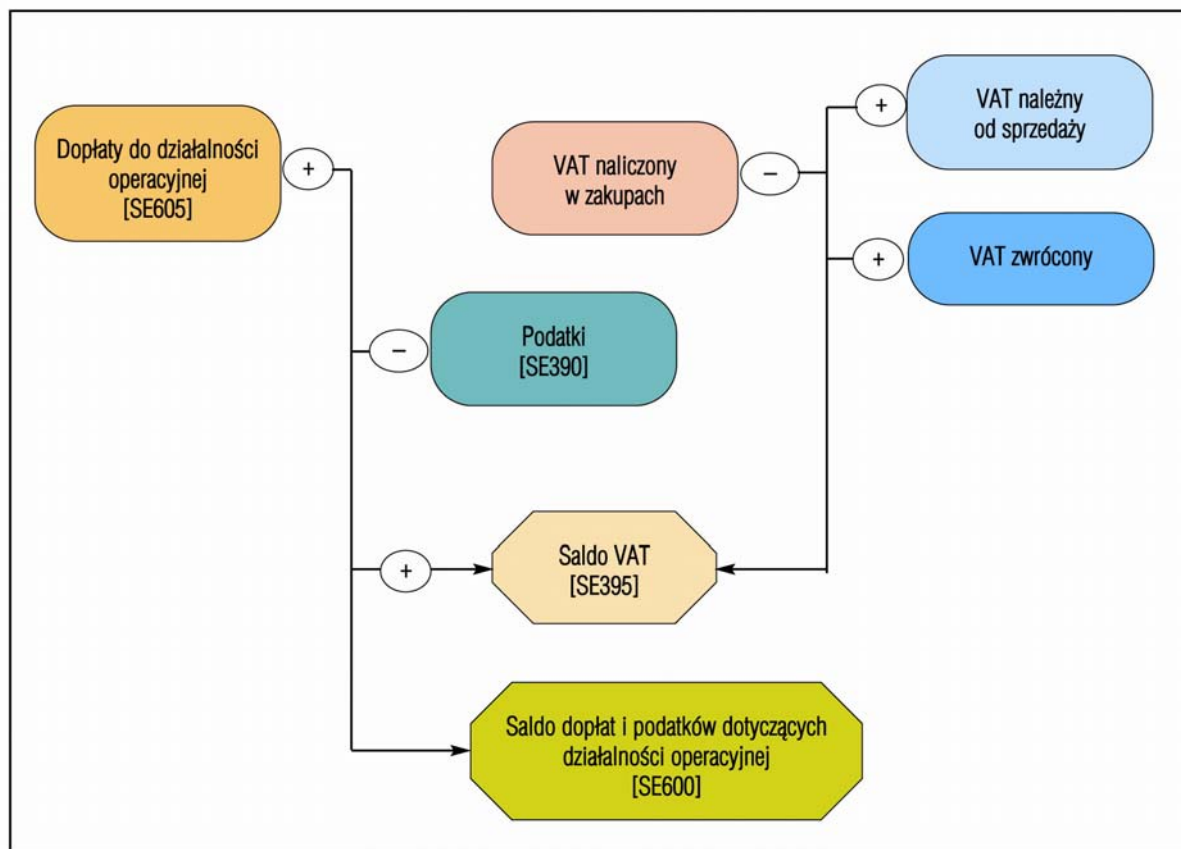
W rachunku produkcji uwzględniana jest sprzedaż produktów, zmiana stanu zapasów, zużycie wewnętrzne i przekazanie do gospodarstwa domowego. Dzięki takiemu podejściu uzyskuje się pełne odzwierciedlenie obrotu produktami gotowymi – transakcje rynkowe, przekazania nieodpłatne oraz transfery produktów w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Wartość zużycia wewnętrznego produktów potencjalnie towarowych jest obojętna dla poziomu określonych nadwyżek ekonomicznych, gdyż znajduje się ona po obu stronach rachunku (produkcyjnej i kosztowej).

Schemat 2 - 2. Sposób obliczania szacunkowej zmiany wartości zwierząt stada podstawowego

$\text{REGIDX}_n = \frac{\frac{W_{kn}}{L_{kn}}}{\frac{W_{pn}}{L_{pn}}}$ $\text{LVVAL}_n = \left(\frac{W_{kn}}{\text{REGIDX}_n} - W_{pn} \right) \times \frac{(1 + \text{REGIDX}_n)}{2}$	gdzie: REGIDX - index cen; Wk - wartość na koniec roku obrachunkowego; n - grupa zwierząt; Lk - liczba zwierząt na koniec roku obrachunkowego; Wp - wartość na początek roku obrachunkowego; Lp - liczba zwierząt na początek roku obrachunkowego; LWAL - zmiany wartości zwierząt.
---	---

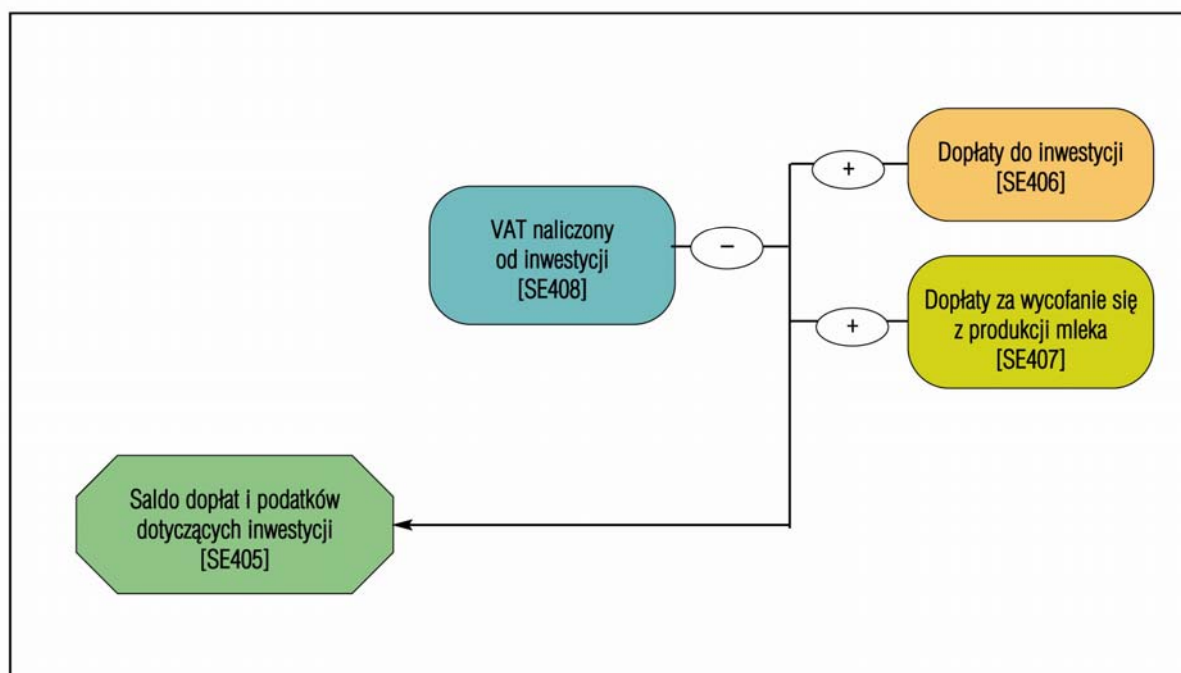
W rachunku wartości produkcji zwierzęcej uwzględniona jest szacunkowa zmiana wartości zwierząt stada podstawowego, spowodowana zmianą cen w roku obrachunkowym. Wartość przeszacowania zwierząt stada podstawowego została wyodrębniona jako zmienna systemowa SE211. Umożliwia to uznaniowe pominięcie tego składnika w rachunku wartości produkcji i następnie określonych nadwyżek ekonomicznych. Ponadto w rachunku wartości produkcji zwierzęcej odejmowana jest wartość zakupionych zwierząt, dzięki czemu rachunek wyników obrazuje zrealizowaną produkcję własną. Z tego też powodu wartość zakupionych zwierząt nie znajduje się w strukturze kosztów gospodarstwa rolnego.

Schemat 2 - 3. Sposób obliczania salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej

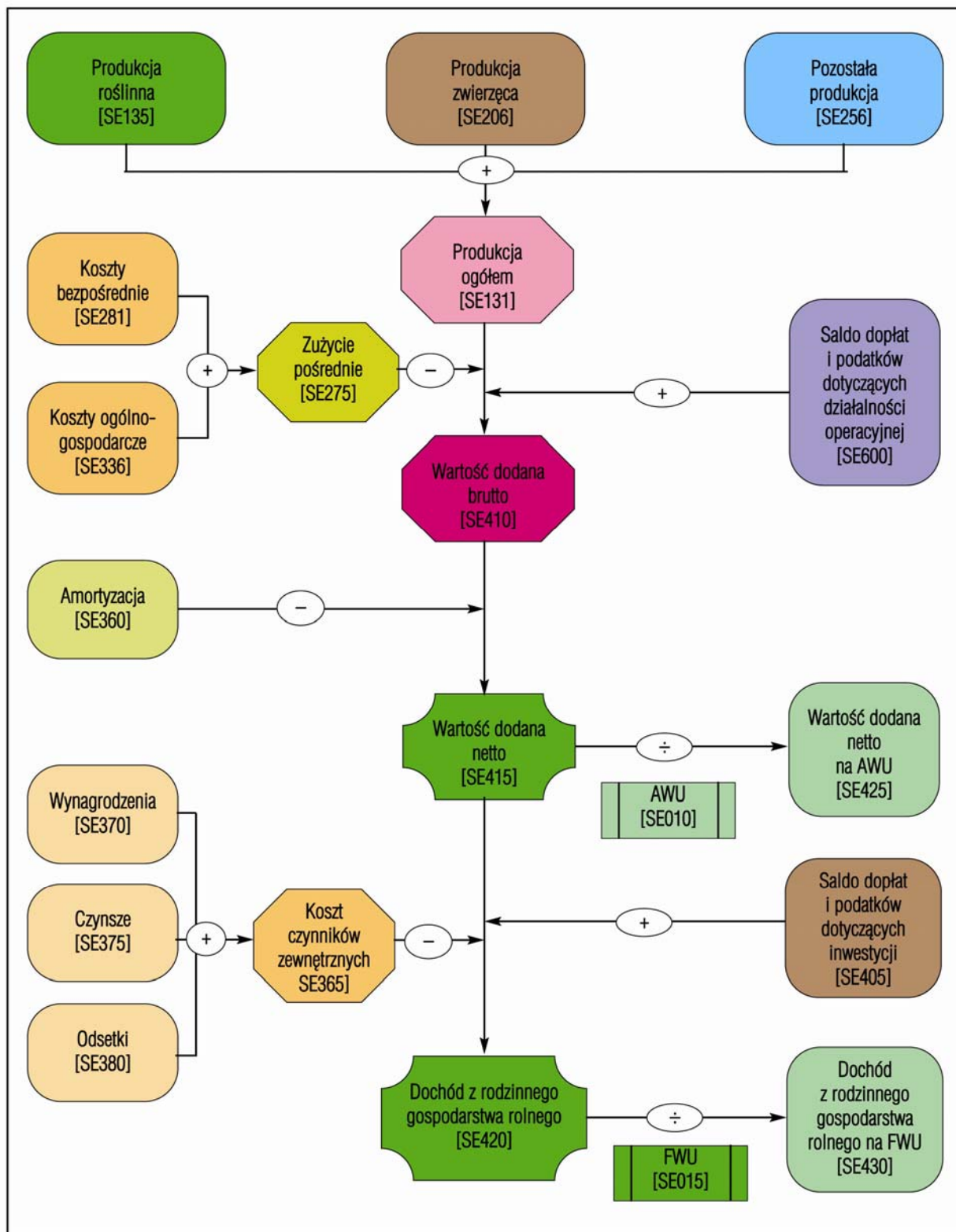
Podatki należne z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i prowadzonej działalności rolniczej (patrz: Tabela 2.1 - 4), pominięte są w grupie kosztów (pozycja zużycie pośrednie). Podatki te są uwzględnione w rachunku salda rozliczeń z budżetami (patrz: Tabela 2.1 - 6 oraz Schemat 2 - 3). Dzięki takiemu grupowaniu możliwe jest określenie poziomu transferów wartości dodanej pomiędzy gospodarstwem rolnym, a innymi sektorami gospodarki narodowej. Wartość ujemna zmiennej SE600 oznacza transfer środków pieniężnych poza gospodarstwo rolne.

Schemat 2 - 4. Sposób obliczania salda dopłat i podatków dotyczących inwestycji

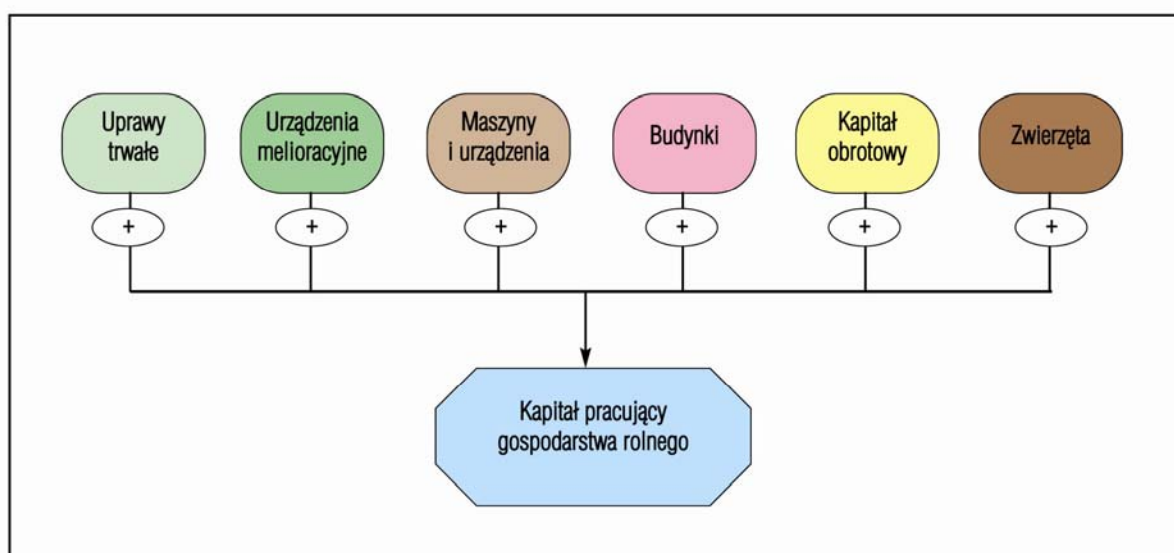
Saldo to wpływa na wielkość zrealizowanego dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dodatnia wartość tego salda wskazuje na wsparcie przez budżet działalności inwestycyjnej gospodarstwa rolnego.

Schemat 2 - 5. Sposób obliczania dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego

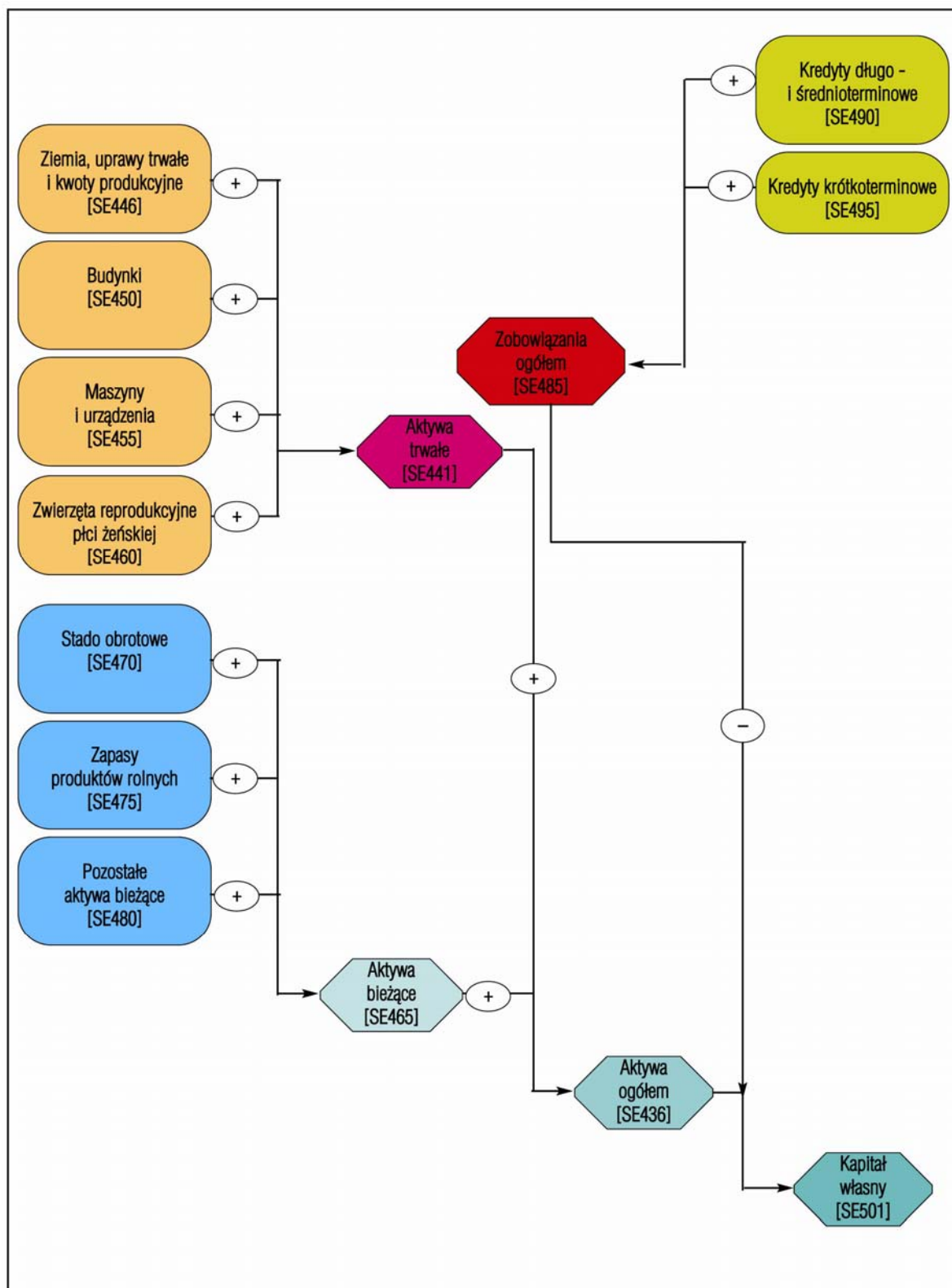
Schemat 2 - 5 przedstawia sposób obliczenia poszczególnych kategorii nadwyżek ekonomicznych. Pierwszą nadwyżką ekonomiczną jest wartość dodana brutto gospodarstwa rolnego. Oblicza się ją poprzez odjęcie zużycia pośredniego od produkcji ogółem i dodanie salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. Dopłaty zwiększają wartość dodaną brutto, a podatki (nie były one uwzględnione w zużyciu pośrednim) powodują jej zmniejszenie. Po odjęciu amortyzacji od wartości dodanej brutto uzyskuje się wartość dodaną netto gospodarstwa rolnego. W kolejnym etapie odejmuje się od wartości dodanej netto koszt czynników zewnętrznych oraz dodaje saldo dopłat i podatku VAT dotyczących inwestycji. W ten sposób uzyskuje się podstawową nadwyżkę ekonomiczną uzyskiwaną w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, określaną pojęciem dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dochód ten stanowi opłatę za własne czynniki wytwórcze (praca, ziemia i kapitał) zaangażowane do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym.

Schemat 2 - 6. Obliczenie kapitału pracującego

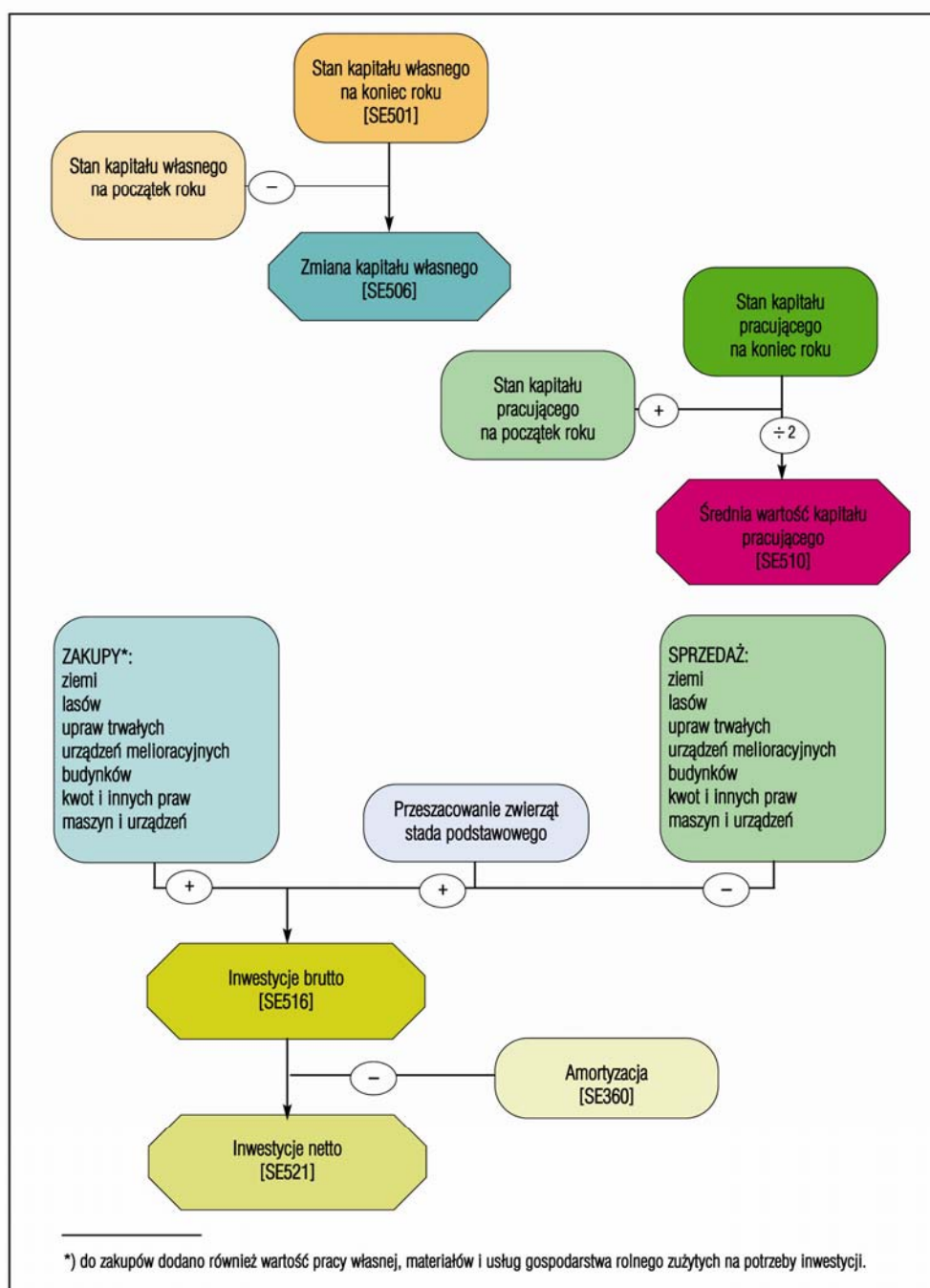
Do kapitału pracującego nie wlicza się wartości ziemi oraz przypisanych do niej kwot produkcyjnych i innych praw.

Schemat 2 - 7. Sposób prezentacji bilansu finansowego gospodarstwa rolnego

Bilans finansowy gospodarstwa rolnego prezentowany jest w formie syntetycznej. Po stronie aktywów wyróżniono dwie grupy aktywów: aktywa trwałe składające się z 4 grup i aktywa bieżące – składające się z 3 grup. Kapitał własny obliczany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów ogółem i zobowiązań ogółem.

Schemat 2 - 8. Sposób obliczania wybranych wskaźników bilansowych i finansowych

Na schemacie zaprezentowany jest sposób obliczania czterech wskaźników: dwóch bilansowych – zmiany kapitału własnego i średniej wartości kapitału pracującego oraz dwóch finansowych: inwestycji brutto i inwestycji netto.

3. Uwagi do Wyników Standardowych FADN

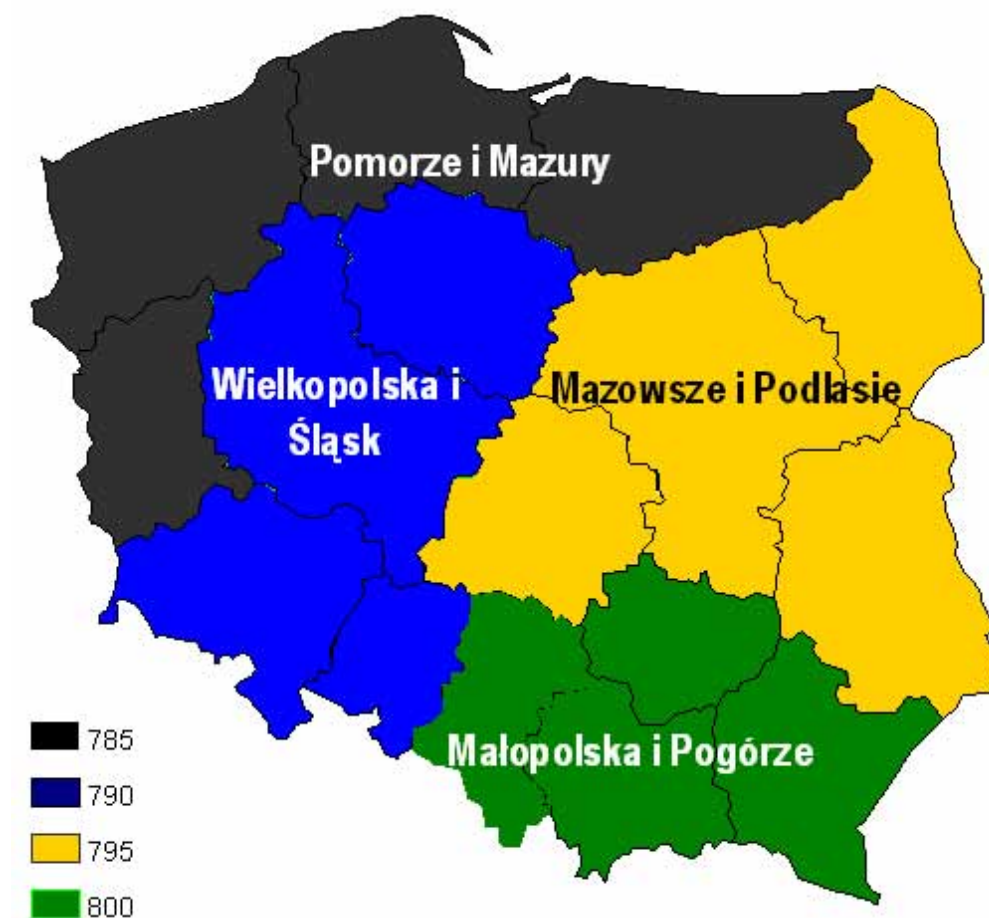
3.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego 2002 (PSR 2002), działalność rolniczą prowadzi 2 172 205 gospodarstw rolnych. Z tej liczby tylko 745 023 gospodarstwa posiadały wielkość ekonomiczną większą, bądź równą 2 ESU. Wielkość ta jest minimalną wielkością ekonomiczną gospodarstw włączonych do pola obserwacji Polskiego FADN.

Gospodarstwa rolne zostały sklasyfikowane według zasad w pełni zharmonizowanych z przepisami UE ustalającymi tzw. Wspólnotową Typologię Gospodarstw Rolnych.

W klasyfikacji gospodarstw rolnych zostały użyte (obowiązujące dla 2006 roku) parametry standardowych nadwyżek bezpośrednich SGM „2000”. Parametry te zostały obliczone w IERiGŻ-PIB przy udziale ekspertów z IUNG oraz z SGGW. Obliczono zestawy parametrów SGM dla czterech wydzielonych w Polsce regionów FADN o numerach: 785, 790, 795, 800.

Schemat 3 - 1. Podział Polski na regiony FADN

Źródło: Rozporządzenie Komisji nr 1187/2005 z 22 lipca 2005 r. zmieniające Rozporządzenie nr 1859/82 dotyczące wyboru gospodarstw przekazujących dane do celów określania dochodów gospodarstw rolnych.

Algorytm do przeprowadzenia klasyfikacji gospodarstw rolnych według zasad Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych został opracowany w IERiGŻ-PIB na podstawie odpowiednich przepisów Unii Europejskiej – Decyzja Komisji EEC/85/377 z dnia 7 czerwca 1985 r. ustanawiająca wspólnotową typologię gospodarstw rolnych (Dz. U. L 220, 17.08.1985).

3.2. Zbiór gospodarstw ekologicznych uczestniczących w Polskim FADN w 2006 roku

W próbie całościowej Polskiego FADN w 2006 roku znalazło się 138 gospodarstw ekologicznych, posiadających certyfikat zgodności z zasadami produkcji ekologicznej. Gospodarstwa ekologiczne nie były dobierane celowo i nie są reprezentatywne dla zbioru gospodarstw ekologicznych w kraju. Dokonana klasyfikacja zgodnie z zasadami Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych na tak małej populacji gospodarstw ekologicznych sprawiła, że w niektórych typach produkcji oraz klasach wielkości ekonomicznej występują one w liczbie mniejszej niż 15. Podobne zależności występują przy rozkładzie gospodarstw według wielkości powierzchni użytków rolnych. Dlatego w części tabelarycznej wyniki (średnie arytmetyczne z próby) są przedstawione tylko dla grup obejmujących co najmniej 15 gospodarstw.

Każde gospodarstwo rolne, prowadzące rachunkowość w ramach Polskiego FADN w 2006 roku (patrz: Tabela 3.2 - 2 i Tabela 3.2 - 3) reprezentuje pewną liczbę podobnych gospodarstw ze swojej warstwy⁷ (patrz: Tabela 3.2 - 1).

Tabela 3.2 - 1 Rozkład gospodarstw rolnych w polu obserwacji obejmujących Polskę według typu rolniczego i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (< 4 ESU)	Małe (4 =< 8 ESU)	Średnio – małe (8 =< 16 ESU)	Średnio – duże (16 =< 40 ESU)	Duże (40 =< 100 ESU)	Bardzo duże (≥ 100 ESU)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (AB)	73 374	49 903	22 357	7 731	1 659	1 050	156 074
	Uprawy ogrodnicze (C)	6 115	7 381	6 475	4 916	1 326	263	26 476
	Winnice (D)	0	1	0	0	0	0	1
	Uprawy trwałe (E)	9 676	8 665	5 084	1 238	218	96	24 977
	Krowy mleczne (F)	13 212	13 078	11 071	2 987	86	11	40 445
	Zwierz. żyw. w sys. wypas.	16 019	11 942	11 337	6 191	498	100	46 087
	Zwierz. ziarnożerne (H)	12 198	13 929	15 498	13 290	3 629	886	59 430
	Mieszane (I)	149 804	134 671	77 274	26 522	2 226	1 036	391 533
RAZEM ≥ 2 ESU		280 398	239 570	149 096	62 875	9 642	3 442	745 023
RAZEM < 2 ESU								1427182
Ogółem w Polsce		280 398	239 570	149 096	62 875	9 642	3 442	2 172 205

Źródło: GUS, Departament Statystyki Rolnictwa i Środowiska (na podstawie populacji gospodarstw badanych w Powszechnym Spisie Rolnym w 2002 roku; klasyfikacja z użyciem, SGM „2000”; kurs wymiany 1 euro = 3, 96822 zł).

⁷ Procedura losowania w ramach badań reprezentacyjnych wymaga podzielenia populacji (i oczywiście próby) na warstwy według trzech kryteriów: typu rolniczego, wielkości ekonomicznej, regionu.

Tabela 3.2 - 2 Rozkład badanych^a gospodarstw rolnych według typu rolniczego i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (< 4 ESU)	Małe (4 ≤ 8 ESU)	Średnio – małe (8 ≤ 16 ESU)	Średnio – duże (16 ≤ 40 ESU)	Duże (40 ≤ 100 ESU)	Bardzo duże (≥ 100 ESU)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (AB)	11	16	15	0	0		42
	Uprawy ogrodnicze (C)	0	1	1	1	1		4
	Uprawy trwałe (E)	1	3	1	0	0		5
	Krowy mleczne (F)	5	6	1	1	0		13
	Zwierz. żyw. w sys. wypas.	3	8	5	2	1		19
	Zwierz. ziarnożerne (H)	0	0	0	1	0		1
	Mieszane (I)	17	22	14	1	0		54
RAZEM		37	56	37	6	2	0	138

Do zamieszczenia wyników gospodarstw pogrupowanych według kryterium zasobów ziemi, skłoniło nas duże zainteresowaniem krajowych użytkowników, przyzwyczajonych do tego rodzaju statystyki powszechnie stosowanej w Polsce (m. in. w GUS).

Tabela 3.2 - 3 Rozkład badanych gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UR).

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytków rolnych w ha	Liczba gospodarstw w próbie
bardzo małe (AXS)	UR < 5	9
małe (AS)	5 ≤ UR < 10	43
średnio - małe (AMS)	10 ≤ UR < 20	54
średnio - duże (AML)	20 ≤ UR < 30	16
duże (AL)	30 ≤ UR < 50	8
bardzo duże (AXL)	UR ≥ 50	8
RAZEM		138

^a Dane z tych gospodarstw posłużyły do wykonania opracowania.

4. Wyniki standardowe uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2006 roku

Prezentowane dane są średnimi arytmetycznymi z grupy gospodarstw ekologicznych uczestniczących w Polskim FADN w 2006 roku.

4.1. Grupowanie gospodarstw ekologicznych według typów rolniczych

Tabela 4.1 - 1 Populacja i próba gospodarstw według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy ogrodnicze	Uprawy trwałe	Krowy mleczne	Zwierz. żyw. w sys. wypas.	Zwierz. ziarnożerne	Mieszane
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		15 732	4 388	309	563	1 606	1 401	16	7 449
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		138	42	4	5	13	19	1	54
SYS04	Kurs wymiany zł na EURO		3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959

Tabela 4.1 - 2 Wybrane informacje o produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy mleczne	Zwierz. żyw. w sys. wypas.	Zwierz. ziarnożerne	Mieszane
				(AB)	(C)	(E)				
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	8,2	7,2	.	.	.	11,5	.	7,0
SE010	Nakład pracy ogółem	AWU	1,961	2,349	.	.	.	1,798	.	1,835
SE011	Czas pracy ogółem	h	4 315	5 166	.	.	.	3 957	.	4 038
SE015	Nakład pracy własnej	FWU	1,642	1,595	.	.	.	1,731	.	1,729
SE016	Czas pracy własnej	h	3 611	3 510	.	.	.	3 807	.	3 803
SE020	Nakład pracy najemnej	AWU	0,320	0,753	.	.	.	0,068	.	0,106
SE021	Czas pracy najemnej	h	703	1 656	.	.	.	150	.	234
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	17,9	16,7	.	.	.	35,6	.	14,6
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	4,9	4,2	.	.	.	18,8	.	2,2
SE035	Zboża	ha	5,95	8,00	.	.	.	4,42	.	6,12
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	1,77	2,36	.	.	.	2,31	.	1,65
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,00	0,00	.	.	.	0,00	.	0,00
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,56	1,44	.	.	.	0,00	.	0,23
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	.	.	.	0,00	.	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,59	0,93	.	.	.	0,08	.	0,19
SE055	Sady	ha	0,59	0,93	.	.	.	0,08	.	0,19
SE060	Gaje oliwne	ha	0,00	0,00	.	.	.	0,00	.	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,00	0,00	.	.	.	0,00	.	0,00
SE071	Uprawy pastewne	ha	8,89	3,93	.	.	.	28,80	.	6,08
SE072	Ugory rolnicze	ha	0,01	0,00	.	.	.	0,00	.	0,01
SE073	Ziemia odłogowana	ha	0,16	0,05	.	.	.	0,00	.	0,32
SE075	Lasy	ha	1,77	1,11	.	.	.	5,22	.	1,02
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	10,7	5,1	.	.	.	20,6	.	11,8
SE085	Krowy mleczne	LU	3,71	1,08	.	.	.	9,27	.	3,17
SE090	Pozostałe bydło	LU	2,26	0,96	.	.	.	6,54	.	2,02
SE095	Owce i kozy	LU	1,07	0,80	.	.	.	2,53	.	1,09
SE100	Trzoda chlewna	LU	2,54	1,66	.	.	.	1,01	.	3,78
SE105	Drób	LU	0,31	0,22	.	.	.	0,06	.	0,59
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	25,3	26,8	.	.	.	26,4	.	20,4
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	49,2	57,1	.	.	.	0,0	.	44,7
SE120	Liczba jednostek przeliczeniowych zwierząt żywionych systemem wypasowym na 1 ha	LU/ha	0,78	0,71	.	.	.	0,64	.	0,98
SE125	Mleczność krów	kg/kr owę	3 830	3 263	.	.	.	4 262	.	3 300

Tabela 4.1 - 3 Wartość produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy mleczne	Zwierz. żyw. w sys. wypas.	Zwierz. ziarnożerne	Mieszane
				(AB)	(C)	(E)				
SE131	Wartość produkcji ogółem	zł	55 921	59 512	.	.	.	72 396	.	51 774
SE135	Wartość produkcji roślin i produktów roślinnych	zł	27 093	47 176	.	.	.	12 611	.	20 755
SE140	Zboża	zł	7 157	9 602	.	.	.	5 699	.	6 985
SE145	Rośliny białkowe	zł	1 245	1 139	.	.	.	2 502	.	1 281
SE146	Uprawy energetyczne	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE150	Ziemniaki	zł	4 522	5 197	.	.	.	2 984	.	5 441
SE155	Buraki cukrowe	zł	269	647	.	.	.	0	.	183
SE160	Rośliny oleiste	zł	144	230	.	.	.	21	.	183
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	547	1 611	.	.	.	0	.	39
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	9 139	20 180	.	.	.	10	.	5 332
SE175	Owoce	zł	3 126	7 111	.	.	.	203	.	654
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	512	449	.	.	.	1 160	.	352
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	433	1 011	.	.	.	31	.	306
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	26 341	10 362	.	.	.	55 174	.	27 939
SE211	Zmiana wartości zwierząt	zł	807	41	.	.	.	4 560	.	761
SE216	Mleko krowie i przetwory z mleka	zł	12 743	2 604	.	.	.	37 681	.	9 310
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	4 509	2 403	.	.	.	10 955	.	4 238
SE225	Wieprzowina	zł	4 903	3 517	.	.	.	2 945	.	7 060
SE230	Owce i kozy	zł	1 167	906	.	.	.	2 313	.	1 201
SE235	Mięso drobiowe	zł	63	88	.	.	.	28	.	89
SE240	Jaja	zł	778	296	.	.	.	63	.	1 679
SE245	Mleko owcze i kozie	zł	410	205	.	.	.	340	.	691
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 769	342	.	.	.	849	.	3 670
SE256	Pozostała produkcja	zł	2 486	1 975	.	.	.	4 611	.	3 080
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	2 455	1 773	.	.	.	2 345	.	3 317
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	8 016	6 052	.	.	.	11 502	.	9 461

Tabela 4.1 - 4 Koszty według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy mleczne	Zwierz. żyw. w sys. wypas.	Zwierz. ziarnożerne	Mieszane
				(AB)	(C)	(E)				
SE270	Koszty ogółem	zł	42 740	48 427	.	.	.	51 918	.	40 227
SE275	Zużycie pośrednie	zł	27 480	27 395	.	.	.	33 301	.	29 682
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	13 706	12 745	.	.	.	17 370	.	15 086
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	2 022	2 790	.	.	.	1 734	.	1 785
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 004	1 311	.	.	.	691	.	1 073
SE295	Nawozy	zł	1 326	2 999	.	.	.	159	.	682
SE300	Środki ochrony roślin	zł	245	639	.	.	.	5	.	81
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	460	688	.	.	.	758	.	257
SE310	Pasze zwierząt żywionych systemem wypasowym	zł	4 667	2 552	.	.	.	9 779	.	5 097
SE315	Pasze dla zwierząt z produkcji własnej	zł	4 009	2 335	.	.	.	8 610	.	4 158
SE320	Pasze dla trzody chlewnej i drobiu	zł	3 909	2 786	.	.	.	2 285	.	6 027
SE325	Pasze dla trzody chlewnej i drobiu z produkcji własnej	zł	3 004	2 406	.	.	.	2 201	.	4 230
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	1 077	292	.	.	.	2 650	.	1 157
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	13 774	14 650	.	.	.	15 932	.	14 597
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	3 909	3 694	.	.	.	5 264	.	4 153
SE345	Energia	zł	5 641	6 779	.	.	.	6 747	.	5 308
SE350	Usługi	zł	1 402	1 826	.	.	.	970	.	1 403
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	2 822	2 352	.	.	.	2 951	.	3 732
SE360	Amortyzacja	zł	10 873	12 393	.	.	.	14 578	.	8 987
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	4 387	8 639	.	.	.	4 039	.	1 558
SE370	Wynagrodzenia	zł	3 180	7 294	.	.	.	854	.	998
SE375	Czynsze	zł	550	591	.	.	.	1 570	.	261
SE380	Odsetki	zł	657	754	.	.	.	1 615	.	298

Tabela 4.1 - 5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	24 714	23 038	.	.	.	41 931	.	23 246
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	4 077	3 584	.	.	.	7 688	.	3 830
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE612	Dopłaty za odłogowanie	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	4 077	3 584	.	.	.	7 688	.	3 830
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	16 235	15 029	.	.	.	27 421	.	15 277
SE621	Dopłaty rolno-środowiskowe	zł	11 689	12 025	.	.	.	19 773	.	10 409
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	2 374	1 823	.	.	.	5 042	.	2 135
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	1 417	691	.	.	.	2 410	.	1 487
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	474	483	.	.	.	269	.	622
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	3 928	3 942	.	.	.	6 554	.	3 516
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	3 928	3 942	.	.	.	6 554	.	3 516
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	.	.	.	0	.	0

Tabela 4.1 - 6 Salda dopłat i podatków według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE600	Saldo bieżących dopłat i podatków	zł	23 779	22 088	.	.	.	40 722	.	22 243
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	24 714	23 038	.	.	.	41 931	.	23 246
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem inwestycji)	zł	-386	-225	.	.	.	-720	.	-527
SE390	Podatki	zł	549	726	.	.	.	490	.	476
SE405	Saldo dopłat i podatków związanych z inwestycjami	zł	-1 396	-811	.	.	.	-3 058	.	-1 400
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	98	10	.	.	.	363	.	115
SE407	Dopłaty za wycofanie się z produkcji mleka	zł	0	0	.	.	.	0	.	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 494	820	.	.	.	3 422	.	1 516

Tabela 4.1 - 7 Dochód na gospodarstwo rolne według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE131	Wartość produkcji ogółem	zł	55 921	59 512	.	.	.	72 396	.	51 774
SE275	Zużycie pośrednie	zł	27 480	27 395	.	.	.	33 301	.	29 682
SE600	Saldo bieżących dopłat i podatków	zł	23 779	22 088	.	.	.	40 722	.	22 243
SE410	Wartość dodana brutto	zł	52 220	54 205	.	.	.	79 816	.	44 334
SE360	Amortyzacja	zł	10 873	12 393	.	.	.	14 578	.	8 987
SE415	Wartość dodana netto	zł	41 347	41 812	.	.	.	65 238	.	35 347
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	4 387	8 639	.	.	.	4 039	.	1 558
SE405	Saldo dopłat i podatków związanych z inwestycjami	zł	-1 396	-811	.	.	.	-3 058	.	-1 400
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	35 564	32 362	.	.	.	58 141	.	32 389

Tabela 4.1 - 8 Dochód na osobę według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną ogółem	zł/A WU	21 081	17 803	.	.	.	36 275	.	19 261
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną nieopłaconą	zł/F WU	21 665	20 287	.	.	.	33 597	.	18 736

Tabela 4.1 - 9 Bilans na stan końcowy roku obrachunkowego według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE436	Aktywa ogółem (SK)	zł	259 994	214 311	.	.	.	470 137	.	242 699
SE441	Aktywa trwałe (SK)	zł	213 992	177 589	.	.	.	379 765	.	196 227
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne (SK)	zł	41 973	38 941	.	.	.	77 176	.	32 028
SE450	Budynki (SK)	zł	100 639	80 691	.	.	.	157 411	.	105 221
SE455	Maszyny i urządzenia (SK)	zł	58 155	53 167	.	.	.	108 026	.	48 908
SE460	Zwierzęta reprodukcyjne płci żeńskiej (SK)	zł	13 225	4 789	.	.	.	37 151	.	10 070
SE465	Aktywa bieżące (SK)	zł	46 002	36 723	.	.	.	90 372	.	46 472
SE470	Zwierzęta produkcyjne (SK)	zł	11 830	4 979	.	.	.	19 426	.	16 430
SE475	Zapasy produktów rolnych (SK)	zł	12 565	15 237	.	.	.	14 876	.	12 089
SE480	Pozostałe aktywa bieżące (SK)	zł	21 607	16 506	.	.	.	56 070	.	17 954
SE485	Zobowiązania ogółem (SK)	zł	21 300	16 861	.	.	.	65 864	.	12 578
SE490	Kredyty długo- i średnioterminowe (SK)	zł	16 588	11 468	.	.	.	54 552	.	10 049
SE495	Kredyty krótkoterminowe (SK)	zł	4 713	5 393	.	.	.	11 312	.	2 529
SE501	Kapitał własny (SK)	zł	238 693	197 450	.	.	.	404 272	.	230 121

Tabela 4. 1 - 10 Wskaźniki finansowe według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	13 001	4 181	.	.	.	31 806	.	14 270
SE510	Średnia wartość kapitału w gospodarstwie	zł	218 163	184 524	.	.	.	364 739	.	210 737
SE516	Inwestycje brutto	zł	14 160	5 361	.	.	.	42 849	.	10 858
SE521	Inwestycje netto	zł	3 287	-7 032	.	.	.	28 271	.	1 872
SE526	Przepływ gotówki (1)	zł	41 485	41 741	.	.	.	63 012	.	35 568
SE530	Przepływ gotówki (2)	zł	32 919	36 516	.	.	.	62 508	.	25 568

4.2. Grupowanie gospodarstw ekologicznych według wielkości ekonomicznej

Tabela 4. 2 - 1 Populacja i próba gospodarstw według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		15 732	7 019	6 622	1 960	111	20
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		138	37	56	37	6	2
SYS04	Kurs wymiany zł na EURO		3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959

Tabela 4. 2 - 2 Wybrane informacje o produkcji według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	8,2	3,0	5,9	11,2	.	.
SE010	Nakład pracy ogółem	AWU	1,961	1,478	1,912	2,429	.	.
SE011	Czas pracy ogółem	h	4 315	3 251	4 206	5 343	.	.
SE015	Nakład pracy własnej	FWU	1,642	1,377	1,646	1,790	.	.
SE016	Czas pracy własnej	h	3 611	3 030	3 622	3 939	.	.
SE020	Nakład pracy najemnej	AWU	0,320	0,101	0,266	0,638	.	.
SE021	Czas pracy najemnej	h	703	221	584	1 404	.	.
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	17,9	9,0	18,5	22,5	.	.
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	4,9	1,3	5,8	6,7	.	.
SE035	Zboża	ha	5,95	3,52	4,28	9,85	.	.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	1,77	0,81	1,35	2,70	.	.
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	.	.
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,56	0,14	0,57	1,02	.	.
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	.	.
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,59	0,27	0,56	1,03	.	.
SE055	Sady	ha	0,59	0,27	0,56	1,03	.	.
SE060	Gaje oliwne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	.	.
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	.	.
SE071	Uprawy pastewne	ha	8,89	4,25	11,56	7,48	.	.
SE072	Ugory rolnicze	ha	0,01	0,01	0,01	0,00	.	.
SE073	Ziemia odłogowana	ha	0,16	0,01	0,12	0,39	.	.
SE075	Lasy	ha	1,77	2,32	1,40	1,74	.	.
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	10,7	5,7	9,2	11,5	.	.
SE085	Krowy mleczne	LU	3,71	1,66	2,96	3,48	.	.
SE090	Pozostałe bydło	LU	2,26	0,98	1,69	2,89	.	.
SE095	Owce i kozy	LU	1,07	1,59	1,33	0,41	.	.
SE100	Trzoda chlewna	LU	2,54	0,49	1,83	3,92	.	.
SE105	Drób	LU	0,31	0,25	0,55	0,08	.	.
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	25,3	22,1	26,8	25,0	.	.
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	49,2	40,7	73,3	57,1	.	.
SE120	Liczba jednostek przeliczeniowych zwierząt żywionych systemem wypasowym na 1 ha	LU/h a	0,78	0,99	0,51	0,86	.	.
SE125	Mleczność krów	kg/kr owę	3 830	3 438	3 344	3 559	.	.

Tabela 4. 2 - 3 Wartość produkcji według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE131	Wartość produkcji ogółem	zł	55 921	27 503	46 961	75 596	.	.
SE135	Wartość produkcji roślin i produktów roślinnych	zł	27 093	11 530	24 602	43 838	.	.
SE140	Zboża	zł	7 157	3 837	4 792	12 207	.	.
SE145	Rośliny białkowe	zł	1 245	338	789	1 882	.	.
SE146	Uprawy energetyczne	zł	0	0	0	0	.	.
SE150	Ziemniaki	zł	4 522	3 323	4 440	6 108	.	.
SE155	Buraki cukrowe	zł	269	0	177	734	.	.
SE160	Rośliny oleiste	zł	144	41	173	236	.	.
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	547	217	1 107	147	.	.
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	9 139	2 058	10 063	14 340	.	.
SE175	Owoce	zł	3 126	966	2 723	6 466	.	.
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	0	0	.	.
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	.	.
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	0	0	.	.
SE195	Uprawy pastewne	zł	512	144	235	881	.	.
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	433	606	105	838	.	.
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	26 341	11 521	21 217	29 265	.	.
SE211	Zmiana wartości zwierząt	zł	807	688	1 287	-203	.	.
SE216	Mleko krowie i przetwory z mleka	zł	12 743	4 260	8 043	10 694	.	.
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	4 509	2 305	4 084	6 507	.	.
SE225	Wieprzowina	zł	4 903	1 058	3 710	8 553	.	.
SE230	Owce i kozy	zł	1 167	2 008	1 464	131	.	.
SE235	Mięso drobiowe	zł	63	42	124	4	.	.
SE240	Jaja	zł	778	593	1 465	89	.	.
SE245	Mleko owcze i kozie	zł	410	309	315	745	.	.
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 769	947	2 012	2 542	.	.
SE256	Pozostała produkcja	zł	2 486	4 453	1 142	2 492	.	.
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	2 455	2 118	2 124	3 164	.	.
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	8 016	4 419	6 855	10 256	.	.

Tabela 4. 2 - 4 Koszty według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE270	Koszty ogółem	zł	42 740	24 946	38 603	55 253	.	.
SE275	Zużycie pośrednie	zł	27 480	16 346	24 796	34 961	.	.
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	13 706	6 288	11 602	18 108	.	.
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	2 022	1 065	1 527	3 210	.	.
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 004	633	890	1 472	.	.
SE295	Nawozy	zł	1 326	414	940	2 773	.	.
SE300	Środki ochrony roślin	zł	245	31	214	517	.	.
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	460	210	529	531	.	.
SE310	Pasze zwierząt żywionych systemem wypasowym	zł	4 667	2 806	3 469	5 149	.	.
SE315	Pasze dla zwierząt z produkcji własnej	zł	4 009	2 576	3 031	4 835	.	.
SE320	Pasze dla trzody chlewnej i drobiu	zł	3 909	1 310	4 080	5 143	.	.
SE325	Pasze dla trzody chlewnej i drobiu z produkcji własnej	zł	3 004	1 210	2 934	3 950	.	.
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	1 077	453	843	785	.	.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	0	0	0	0	.	.
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	13 774	10 058	13 194	16 854	.	.
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	3 909	2 729	3 899	4 570	.	.
SE345	Energia	zł	5 641	2 845	5 333	7 845	.	.
SE350	Usługi	zł	1 402	765	1 817	1 454	.	.
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	2 822	3 720	2 144	2 984	.	.
SE360	Amortyzacja	zł	10 873	7 317	10 248	12 454	.	.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	4 387	1 283	3 559	7 837	.	.
SE370	Wynagrodzenia	zł	3 180	922	2 883	6 027	.	.
SE375	Czynsze	zł	550	228	291	1 024	.	.
SE380	Odsetki	zł	657	132	385	786	.	.

Tabela 4. 2 - 5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	24 714	16 660	21 663	32 865	.	.
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	4 077	2 370	3 713	5 715	.	.
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	0	0	.	.
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	.	.
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	4 077	2 370	3 713	5 715	.	.
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	.	.
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	.	.
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	0	0	.	.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	0	0	.	.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	.	.
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	16 235	11 484	13 862	21 115	.	.
SE621	Dopłaty rolno-środowiskowe	zł	11 689	6 440	9 947	15 933	.	.
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	2 374	1 549	2 259	3 196	.	.
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	1 417	2 198	1 270	1 164	.	.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	474	489	524	457	.	.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	.	.
SE630	Płatności "decoupled"	zł	3 928	2 316	3 564	5 577	.	.
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	0	0	.	.
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	3 928	2 316	3 564	5 577	.	.
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	0	0	.	.

Tabela 4. 2 - 6 Salda dopłat i podatków według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE600	Saldo bieżących dopłat i podatków	zł	23 779	15 898	20 511	31 934	.	.
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	24 714	16 660	21 663	32 865	.	.
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem inwestycji)	zł	-386	-360	-669	-207	.	.
SE390	Podatki	zł	549	402	483	724	.	.
SE405	Saldo dopłat i podatków związanych z inwestycjami	zł	-1 396	-408	-1 066	-1 209	.	.
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	98	0	0	198	.	.
SE407	Dopłaty za wycofanie się z produkcji mleka	zł	0	0	0	0	.	.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 494	408	1 066	1 407	.	.

Tabela 4. 2 - 7 Dochód na gospodarstwo rolne według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE131	Wartość produkcji ogółem	zł	55 921	27 503	46 961	75 596	.	.
SE275	Zużycie pośrednie	zł	27 480	16 346	24 796	34 961	.	.
SE600	Saldo bieżących dopłat i podatków	zł	23 779	15 898	20 511	31 934	.	.
SE410	Wartość dodana brutto	zł	52 220	27 056	42 676	72 569	.	.
SE360	Amortyzacja	zł	10 873	7 317	10 248	12 454	.	.
SE415	Wartość dodana netto	zł	41 347	19 739	32 428	60 115	.	.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	4 387	1 283	3 559	7 837	.	.
SE405	Saldo dopłat i podatków związanych z inwestycjami	zł	-1 396	-408	-1 066	-1 209	.	.
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	35 564	18 047	27 802	51 069	.	.

Tabela 4. 2 - 8 Dochód na osobę według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną ogółem	zł/A WU	21 081	13 354	16 960	24 752	.	.
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną nieopłaconą	zł/F WU	21 665	13 103	16 887	28 526	.	.

Tabela 4. 2 - 9 Bilans na stan końcowy roku obrachunkowego według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE436	Aktywa ogółem (SK)	zł	259 994	172 175	212 641	287 451	.	.
SE441	Aktywa trwałe (SK)	zł	213 992	148 120	180 098	225 147	.	.
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne (SK)	zł	41 973	32 291	35 833	50 249	.	.
SE450	Budynki (SK)	zł	100 639	82 477	86 166	100 984	.	.
SE455	Maszyny i urządzenia (SK)	zł	58 155	27 212	48 484	62 356	.	.
SE460	Zwierzęta reprodukcyjne płci żeńskiej (SK)	zł	13 225	6 141	9 615	11 558	.	.
SE465	Aktywa bieżące (SK)	zł	46 002	24 055	32 543	62 304	.	.
SE470	Zwierzęta produkcyjne (SK)	zł	11 830	9 479	10 722	13 290	.	.
SE475	Zapasy produktów rolnych (SK)	zł	12 565	5 525	10 714	20 069	.	.
SE480	Pozostałe aktywa bieżące (SK)	zł	21 607	9 050	11 106	28 946	.	.
SE485	Zobowiązania ogółem (SK)	zł	21 300	3 254	9 941	20 585	.	.
SE490	Kredyty długo- i średnioterminowe (SK)	zł	16 588	1 741	7 145	14 534	.	.
SE495	Kredyty krótkoterminowe (SK)	zł	4 713	1 513	2 797	6 051	.	.
SE501	Kapitał własny (SK)	zł	238 693	168 921	202 700	266 866	.	.

Tabela 4. 2 - 10 Wskaźniki finansowe według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	13 001	5 086	7 202	16 180	.	.
SE510	Średnia wartość kapitału w gospodarstwie	zł	218 163	143 611	181 734	244 316	.	.
SE516	Inwestycje brutto	zł	14 160	3 859	9 447	10 835	.	.
SE521	Inwestycje netto	zł	3 287	-3 458	-802	-1 619	.	.
SE526	Przepływ gotówki (1)	zł	41 485	22 378	32 691	58 628	.	.
SE530	Przepływ gotówki (2)	zł	32 919	17 718	22 810	46 703	.	.

4.3. Grupowanie gospodarstw ekologicznych według powierzchni użytków rolnych

Tabela 4. 3 - 1 Populacja i próba gospodarstw według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		15 732	1 620	6 292	5 612	1 380	440	389
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		138	9	43	54	16	8	8
SYS04	Kurs wymiany zł na EURO		3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959	3,8959

Tabela 4. 3 - 2 Wybrane informacje o produkcji według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	8,2	.	4,7	8,9	9,1	.	.
SE010	Nakład pracy ogółem	AWU	1,961	.	1,797	2,018	1,809	.	.
SE011	Czas pracy ogółem	h	4 315	.	3 954	4 438	3 979	.	.
SE015	Nakład pracy własnej	FWU	1,642	.	1,533	1,750	1,560	.	.
SE016	Czas pracy własnej	h	3 611	.	3 372	3 849	3 432	.	.
SE020	Nakład pracy najemnej	AWU	0,320	.	0,264	0,268	0,249	.	.
SE021	Czas pracy najemnej	h	703	.	582	589	547	.	.
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	17,9	.	7,6	15,0	23,7	.	.
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	4,9	.	0,9	2,3	2,9	.	.
SE035	Zboża	ha	5,95	.	2,43	5,63	9,03	.	.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	1,77	.	0,82	1,48	3,41	.	.
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,00	.	0,00	0,00	0,00	.	.
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,56	.	0,52	0,62	0,29	.	.
SE050	Winnice	ha	0,00	.	0,00	0,00	0,00	.	.
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,59	.	0,70	0,62	0,41	.	.
SE055	Sady	ha	0,59	.	0,70	0,62	0,41	.	.
SE060	Gaje oliwne	ha	0,00	.	0,00	0,00	0,00	.	.
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,00	.	0,00	0,00	0,00	.	.
SE071	Uprawy pastewne	ha	8,89	.	3,13	6,51	10,57	.	.
SE072	Ugory rolnicze	ha	0,01	.	0,01	0,01	0,00	.	.
SE073	Ziemia odłogowana	ha	0,16	.	0,01	0,12	0,01	.	.
SE075	Lasy	ha	1,77	.	0,89	2,28	2,20	.	.
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	10,7	.	5,5	11,0	13,1	.	.
SE085	Krowy mleczne	LU	3,71	.	2,58	3,10	4,80	.	.
SE090	Pozostałe bydło	LU	2,26	.	1,25	1,97	2,89	.	.
SE095	Owce i kozy	LU	1,07	.	0,24	1,12	1,49	.	.
SE100	Trzoda chlewna	LU	2,54	.	1,11	3,70	2,40	.	.
SE105	Drób	LU	0,31	.	0,13	0,53	0,36	.	.
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	25,3	.	29,0	23,3	28,2	.	.
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	49,2	.	57,1	44,2	0,0	.	.
SE120	Liczba jednostek przeliczeniowych zwierząt żywionych systemem wypasowym na 1 ha	LU/ha	0,78	.	1,29	0,93	0,87	.	.
SE125	Mleczność krów	kg/krówę	3 830	.	3 337	3 664	4 023	.	.

Tabela 4. 3 - 3 Wartość produkcji według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE131	Wartość produkcji ogółem	zł	55 921	.	36 028	60 059	52 243	.	.
SE135	Wartość produkcji roślin i produktów roślinnych	zł	27 093	.	21 343	30 088	21 128	.	.
SE140	Zboża	zł	7 157	.	3 292	7 461	8 373	.	.
SE145	Rośliny białkowe	zł	1 245	.	373	1 112	1 537	.	.
SE146	Uprawy energetyczne	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE150	Ziemniaki	zł	4 522	.	3 684	5 951	2 631	.	.
SE155	Buraki cukrowe	zł	269	.	230	0	1 698	.	.
SE160	Rośliny oleiste	zł	144	.	50	179	472	.	.
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	547	.	184	1 105	114	.	.
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	9 139	.	9 242	10 472	3 537	.	.
SE175	Owoce	zł	3 126	.	3 328	3 325	1 652	.	.
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE185	Wina i winogrona	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE195	Uprawy pastewne	zł	512	.	118	338	911	.	.
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	433	.	842	147	204	.	.
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	26 341	.	13 177	27 428	29 424	.	.
SE211	Zmiana wartości zwierząt	zł	807	.	132	229	-2 574	.	.
SE216	Mleko krowie i przetwory z mleka	zł	12 743	.	6 314	9 878	18 446	.	.
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	4 509	.	3 594	4 452	2 793	.	.
SE225	Wieprzowina	zł	4 903	.	2 410	7 303	3 586	.	.
SE230	Owce i kozy	zł	1 167	.	329	1 065	2 030	.	.
SE235	Mięso drobiowe	zł	63	.	62	62	202	.	.
SE240	Jaja	zł	778	.	208	1 475	502	.	.
SE245	Mleko owcze i kozie	zł	410	.	172	658	188	.	.
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 769	.	87	2 535	1 677	.	.
SE256	Pozostała produkcja	zł	2 486	.	1 508	2 543	1 692	.	.
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	2 455	.	2 124	3 064	1 799	.	.
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	8 016	.	4 545	8 839	9 043	.	.

Tabela 4. 3 - 4 Koszty według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE270	Koszty ogółem	zł	42 740	.	28 880	44 067	43 877	.	.
SE275	Zużycie pośrednie	zł	27 480	.	18 293	29 511	26 572	.	.
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	13 706	.	7 445	14 973	13 405	.	.
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	2 022	.	1 124	2 010	2 464	.	.
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 004	.	594	1 026	1 109	.	.
SE295	Nawozy	zł	1 326	.	977	1 327	617	.	.
SE300	Środki ochrony roślin	zł	245	.	229	207	275	.	.
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	460	.	277	361	354	.	.
SE310	Pasze zwierząt żywionych systemem wypasowym	zł	4 667	.	2 294	4 490	4 951	.	.
SE315	Pasze dla zwierząt z produkcji własnej	zł	4 009	.	2 182	3 982	4 616	.	.
SE320	Pasze dla trzody chlewnej i drobiu	zł	3 909	.	2 068	5 581	3 575	.	.
SE325	Pasze dla trzody chlewnej i drobiu z produkcji własnej	zł	3 004	.	1 769	3 831	3 318	.	.
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	1 077	.	477	997	1 169	.	.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	13 774	.	10 848	14 538	13 167	.	.
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	3 909	.	3 642	3 790	3 053	.	.
SE345	Energia	zł	5 641	.	3 599	5 959	6 057	.	.
SE350	Usługi	zł	1 402	.	1 098	1 640	1 968	.	.
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	2 822	.	2 508	3 148	2 089	.	.
SE360	Amortyzacja	zł	10 873	.	7 635	11 009	13 051	.	.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	4 387	.	2 952	3 547	4 254	.	.
SE370	Wynagrodzenia	zł	3 180	.	2 640	2 733	2 774	.	.
SE375	Czynsze	zł	550	.	154	349	680	.	.
SE380	Odsetki	zł	657	.	159	465	800	.	.

Tabela 4. 3 - 5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	24 714	.	13 417	21 548	31 162	.	.
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	4 077	.	1 769	3 541	5 646	.	.
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE612	Dopłaty za odłogowanie	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	4 077	.	1 769	3 541	5 646	.	.
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	16 235	.	9 473	13 792	19 229	.	.
SE621	Dopłaty rolno-środowiskowe	zł	11 689	.	5 756	9 948	13 656	.	.
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	2 374	.	1 312	2 036	3 474	.	.
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	1 417	.	2 100	466	1 341	.	.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	474	.	374	549	457	.	.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE630	Płatności "decoupled"	zł	3 928	.	1 802	3 665	5 831	.	.
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	3 928	.	1 802	3 665	5 831	.	.
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	.	0	0	0	.	.

Tabela 4. 3 - 6 Salda dopłat i podatków według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE600	Saldo bieżących dopłat i podatków	zł	23 779	.	12 738	20 522	30 086	.	.
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	24 714	.	13 417	21 548	31 162	.	.
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem inwestycji)	zł	-386	.	-323	-432	-403	.	.
SE390	Podatki	zł	549	.	356	594	673	.	.
SE405	Saldo dopłat i podatków związanych z inwestycjami	zł	-1 396	.	-490	-1 424	-787	.	.
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	98	.	0	0	433	.	.
SE407	Dopłaty za wycofanie się z produkcji mleka	zł	0	.	0	0	0	.	.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 494	.	490	1 424	1 219	.	.

Tabela 4. 3 - 7 Dochód na gospodarstwo rolne według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE131	Wartość produkcji ogółem	zł	55 921	.	36 028	60 059	52 243	.	.
SE275	Zużycie pośrednie	zł	27 480	.	18 293	29 511	26 572	.	.
SE600	Saldo bieżących dopłat i podatków	zł	23 779	.	12 738	20 522	30 086	.	.
SE410	Wartość dodana brutto	zł	52 220	.	30 473	51 069	55 758	.	.
SE360	Amortyzacja	zł	10 873	.	7 635	11 009	13 051	.	.
SE415	Wartość dodana netto	zł	41 347	.	22 838	40 060	42 707	.	.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	4 387	.	2 952	3 547	4 254	.	.
SE405	Saldo dopłat i podatków związanych z inwestycjami	zł	-1 396	.	-490	-1 424	-787	.	.
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	35 564	.	19 396	35 089	37 666	.	.

Tabela 4. 3 - 8 Dochód na osobę według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną ogółem	zł/A WU	21 081	.	12 711	19 855	23 611	.	.
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną nieopłaconą	zł/F WU	21 665	.	12 656	20 055	24 145	.	.

Tabela 4. 3 - 9 Bilans na stan końcowy roku obrachunkowego według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE436	Aktywa ogółem (SK)	zł	259 994	.	158 881	254 798	292 466	.	.
SE441	Aktywa trwałe (SK)	zł	213 992	.	135 965	209 253	252 847	.	.
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne (SK)	zł	41 973	.	26 143	44 708	50 587	.	.
SE450	Budynki (SK)	zł	100 639	.	71 965	101 038	111 012	.	.
SE455	Maszyny i urządzenia (SK)	zł	58 155	.	31 680	53 647	71 077	.	.
SE460	Zwierzęta reprodukcyjne płci żeńskiej (SK)	zł	13 225	.	6 178	9 860	20 171	.	.
SE465	Aktywa bieżące (SK)	zł	46 002	.	22 917	45 546	39 620	.	.
SE470	Zwierzęta produkcyjne (SK)	zł	11 830	.	4 534	12 682	13 878	.	.
SE475	Zapasy produktów rolnych (SK)	zł	12 565	.	7 607	14 010	10 151	.	.
SE480	Pozostałe aktywa bieżące (SK)	zł	21 607	.	10 776	18 853	15 591	.	.
SE485	Zobowiązania ogółem (SK)	zł	21 300	.	2 807	14 704	17 139	.	.
SE490	Kredyty długo- i średnioterminowe (SK)	zł	16 588	.	1 911	9 824	13 661	.	.
SE495	Kredyty krótkoterminowe (SK)	zł	4 713	.	896	4 881	3 479	.	.
SE501	Kapitał własny (SK)	zł	238 693	.	156 074	240 094	275 327	.	.

Tabela 4. 3 - 10 Wskaźniki finansowe według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 5 ha)	(5=<10 ha)	(10=<20 ha)	(20=<30 ha)	(30=<50 ha)	(>= 50 ha)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	13 001	.	2 047	14 298	6 554	.	.
SE510	Średnia wartość kapitału w gospodarstwie	zł	218 163	.	139 155	213 643	249 134	.	.
SE516	Inwestycje brutto	zł	14 160	.	3 262	10 278	14 714	.	.
SE521	Inwestycje netto	zł	3 287	.	-4 372	-731	1 663	.	.
SE526	Przepływ gotówki (1)	zł	41 485	.	24 339	40 862	51 464	.	.
SE530	Przepływ gotówki (2)	zł	32 919	.	20 466	29 176	31 999	.	.

Literatura

- [1] FADN. An A to Z of methodology. Office for Official Publications of the European Communities. Luxembourg 1989.
- [2] RI/CC 882 Rev. 8.1. Definitions of Variables used in FADN standard results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels 21. November 2006.
- [3] RI/CC 1256 r. 3. Farm Return Data Definitions. EUROPEAN COMMISSION. Brussels 2005.
- [4] RI/CC 1296. The weighting system for the UE-FADN results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels 1999.
- [5] http://ec.europa.eu/agriculture/rca/index_en.cfm.
- [6] http://circa.europa.eu/Public/irc/agri/rca/library?l=/fadn_committees/ricc/definitions_variables_1/_EN_1.0_&a=i.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Druk i oprawa: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB